DIARI CATALA
d'Avisos, Notic'es i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes / Edició matí. . 1 » »
Fóra: { Espanya. . . . . 4'50 ptes. trim. / Unió postal. . . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol.
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXIII núm. 5,049 — **Barcelona: Dimars 3 de juny de 1913** — **Edició del VESPRE**

SANT DEL DIA: Sants Pergentí i Laurentí, germans, mrs.
Sant de demà: Sts. Quirino i Cioteo, bis i mrs.—**Quaranta hores:** A la iglesia parroquial de Sant Cugat.—**Hores d'Exposició:** De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarde.—**Demà:** A la iglesia de Religioses Escolapies.—**Cort de María:** Ntra. Sra. de la Providencia, al P. privilegiada.— **Demà:** Nostra Senyora dels Dolors, al Bonsuccés.—**Missa d'avui:** Fèria 3.ª; color verd.— **La de demà:** Sant Francisco Caracciolo, conf. i fund.; color blanc.—**Adoració nocturna:** Dijous, dia 5. Torn de Sant Josep.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—2 de juny
HORES D'OBSERVACIO: 9 matí i 4 tarde.—Baròmetre a 0°00 al nivell del mar: 760'31; 761'06.—Temperatures: Màxima, 24'8 sol; 19'3 ombra. Mínima: 9'5 ombra, 7'2 reflector.—Temperatura a la ombra: 17'6, 18'2.—Pluja a les 24 hores: 14'5.—Aigua evaporada en milímetres: 1'05. Graus d'humitat: 61; 60.—Direcció del vent: [illegible]—Velocitat del vent: 310 km.—Estat del cel: nuvolós.—Núvols. Classes: C. K.—Quantitat: 0'3, 0'5.
Sortida del sol: 4'19.—Posta: 7'19.—Sortida de la lluna 5'17 m.—Posta: 6'59 t.

D. Lluis Sagnier i Nadal

morí a 28 de maig

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La Molt Iltre. Junta d'Obra de la Iglesia Parroquial de Santa Agna, els seus fills María del Pilar, Enric, Leopold, Joaquim i Eugeni, fills polítics, néts, germans, germans polítics, nebots, cosins i demés familia, supliquen als amics i coneguts el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a alguna de les misses que per a l'etern descans de la seva ànima se celebraràn demà, dimecres, 4 del corrent, de deu a dotze, en la citada iglesia de Santa Agna.

El dol se dona per despedit

Els Excms. i Il·lms. Srs. Bisbes de Barcelona, Girona i Lleida, han concedit indulgencies a tots els seus fidels diocesans, per tot acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'ànima del finat.

Don Enric Pi i Cabañas

CONTRACTISTA D'OBRES

ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa M.ª dels Angels Orriols, mare política, avis polítics, germans polítics (ausents), oncles polítics, cosins (presents i ausents) don Domingo Mas i Serracant i demés parents, al participar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els supliquen li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuoria, carrer de Bailén, 9, pis segón, a les quatre de la tarda, demà, dimecres, per a acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Sant Pere de les Puelles i després al Cementiri de l'Est.

No's convida particularment.

J. Marsans Rof i Fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Tusquets i C. S. en C. Banca Borsa
Valors i cupons.—Rambla del Centre, 9.

Regionalisme i Federalisme
PER
LLUÍS DURÁN I VENTOSA
Venda a Barcelona:
A les principals llibreries
Venda per a fóra:
Llibreria F. Puig; Pl. Nova, 5

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

EL REVERENT DOCTOR

Don Joan Badosa i Campañà, Pbre.

Dr. en Ciencies i Catedràtic del Seminari Conciliar
ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

El seu pare Miquel, germans Rosa, Ramón, Sebastià i Celestí, germana política Rosa Gaspar de Badosa, oncles, cosins, la Srta. Teresa Franci i demés parents, al participar als amics i coneguts tan sensible nova els supliquen se serveixin assistir a la casa mortuoria, carrer d'Amalia, 4 (Sarrià), demà, dimecres, a les deu del matí, per acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial, aon se celebrarà Ofici de cos present per a ser traslladat després a sa darrera estada (Cementiri Vell).

Sarrià 3 juny de 1913

L'Excm. Sr. Bisbe de Barcelona concedeix 50 dies d'indulgencies per tot acte de pietat i caritat que practiquin en sufragi de l'ànima del difunt.

No's convida particularment

Dr. Perearnau Professor de **Vies Urinaries** (Hospital Clínic 1906-1910. Acad. i Lab. 1912). Pl. Urquinaona, 2, 1.er de 12 a 2 i 4 a 6; festius 7 a 9 nit.

ANONIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltons de guix
Patent núm. 51.570. —Economía, resistencia, depressa en construir Dipòsits. Canonades, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

CONTRA LA TOS — ÈXIT ADMIRABLE
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)
Allivia a l'acte i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarrosos, els tísic els asmàtics, els disnèics i quants pateixin ronquera, fadiga o espectoració deuen usar-lo com a remei radical, segur i exclusiu.
DEMANI'S EN FARMACIES

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent per a la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior i més económica que totes sos similars.
Demani's per tot arreu en ampolles i mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 13, entressol - Barcelona

Al Dia

Abans del debat

La crisi política, la d'ara, la plantejada entremaliadament pel comte de Romanones, s'ha resolt tal com s'havia de preveure. Ni sisquera hi ha hagut per part del Rei acceptació de dimissions. No hi ha hagut més que dos dies de vacacions parlamentaries.

En aquests dies, i el diumenge que hi ha seguit i el matí d'avui, el problema constitucional, el conflicte creat pel senyor Maura no ha avençat ni un pas. Potser lo que ha fet ha sigut complicar-se amb les declaracions dels prohoms conservadors i amb la manifestació del senyor Maura que ja haurà avençat el telèfon. Mentres els prohoms conservadors donen al discurs del senyor Maura el sentit que tothom li ha donat i que té malgrat algunes correccions de detall en les quartilles, el senyor Maura ha volgut suavisar una mica el concepte, convertint la finalitat del seu parlament en un avís en lloc de deixar-lo, tal com era i tal com jo crec que segueix essent, en una ferma declaració d'abstenció governamental. Després de les paraules del comte de Romanones, no contradites per cap lliberal, sentant que'l partit no podía ni devía rectificar, el discurs del senyor Maura segueix tenint el valor que li vàrem donar tots els qui vàrem escoltar-lo i entendre'l.

El conflicte segueix: els dos partits turnants no son instruments constitucionals; s'ha trencat, ademés, el pacte que mantenía la comedia d'un torn acomodatici, fòra de la influencia de la opinió pública, única sobirana que ha de governar els pobles! ¿Què s'ha de fer? L'interregne d'aquesta crisi, com deia, no ho ha aclarit. Aquesta tarda, el debat polític podrà endegar-ho una mica. D'ell està pendent tothom.

***

Però és tan greu la situació, tan complicada la política actual, que, els qui avui donguin el remei i senyalin el camí, els qui portin al Parlament el ressò de les forces d'opinió pública, han de fer-ho amb la mesura del qui, operat dels ulls, torna a la llum del dia; del qui, després d'una llarga dieta, comença a alimentar-se. Si no podría perdre's tot d'una vegada i el camí de salvació esdevindría camí de ruïna.

No hi ha d'haver precipitacions de cap mena; ni per ambició dels homes ni per confiança en el remei. Seguint els símils diré que hi hà malalts que no's poden operar fins que la naturalesa ho permet, per salvadora que sigui la operació.

La opinió està, naturalment, impacienta. També ho estàn els qui veuen la necessitat imperiosa d'una reforma absoluta de la vida política que respongui al progrés de tota la vida espanyola i a la nova situació internacional creada per la necessitat de viure i defensar-nos. Però la precipitació podría espatllar-ho tot. Hi hà qui suposa—els diaris callen tot lo que no és favorable al «statu quo» polític—hi hà qui suposa que després dels discursos de l'Alvarez i en Cambó, demà mateix caurà en Romanones i vindrà un govern de concentració, i unes eleccions veritat, i s'obrirà la porta del poder als republicans... Son impresionistes. Mes les coses han de venir pels seus passos comptats, per sa raó, nò imperativament com un cop d'Estat.

Ara és ocasió de sembrar: ja fa bon sol i bon aire per a cullir depressa. Però cal donar a totes les coses lo que'ls correspòn; cal caminar sobre segur.

POL.

Madrid, 2-6-913.

Lectures

DEL BISBAT D'ELNA
UN LLIBRE D'HISTORIA

L'històric bisbat d'Elna—traslladat en el sigle XVII a Perpinyà—ha trobat en don Francisco Monsalvatje i Fossas un cultíssim historiador.

Ja fa anys que el senyor Monsalvatje ve practicant una tasca digna d'agraïment, endinsant-se en el passat gloriós de l'alta Catalunya i tancant en copiosos i ben documentats volums el resultat de les seves investigacions. Volums característics els del senyor Monsalvatje. Jo els tinc presents d'ensà dels meus primers anys d'afició a les lletres. A la part baixa del llom, un número de gran tamany; arrencant de sobre el número i en sentit vertical, una gran inscripció: «Noticias históricas», i al damunt de tot, horitzontalment, una paraula sintetitzant la materia. Aquesta vegada diu «Elna» i el número d'ordre és el 22, sent el segón que sobre aquell bisbat publica el senyor Monsalvatje.

L'acabament de l'«Episcopologi», començat en el primer volum, comprenent de 1461 fins a l'actual bisbe doctor Carselade; una llista general de tots els prelats, per ordre cronològic; noticia detallada i documentada dels Concilis celebrats a la diòcesis del primer any del sigle IV ençà; una tasca equivalent respecte als Sínodes; un catàleg dels bisbes d'Elna segons les cròniques falses d'Haulet, Lliberat, Flavi Destre, Marc Màxim, Genebrant, Julià Pérez i Luitprand, continuats per Arzaiz; un copiós apèndix de documents interessantíssims; tot això conté aquest nou llibre del senyor Monsalvatje, i ho conté fidelment agrupat i sistematitzat, sense floreigs inútils ni fantasíes pertorbadores, però també sense deixar de sospesar sobre cada punt les diverses opinions existents, per a escatir en cada cas l'indret on la certesa deu raure. La part destinada als concilis, és plena, en tal sentit, d'interessants consideracions i de molt curioses noticies, podent-se afirmar que, mal no fos sinó per aquesta secció, fóra ja l'obra quelcom de ben notable.

D'aquest nou volum del senyor Monsalvatje pot dir-se'n que dintre l'ample descapdellament d'una obra, n'enclou varies, contribuint totes a un plan comú però tenint cada una d'elles un valor independent.

J. M. GRAU.

A la Joventut Nacionalista

De la dignitat literaria

Conferencia den Josep Carner

Aqueixa conferencia del nostre Carner és tan notable per lo que s'hi diu com per la manera de dir-ho. Si n'extractessim els conceptes, fora, doncs, insigne traidoria. I com que'n tenim a mà l'original, i com que la substancia que hi és continguda és d'aquella que no's passa, ens estimem més publicar-la íntegralment el primer dia que'ns llegui de compendre-la i que l'actualitat del moment ens deixi espai per encabir-la o ens obligui a aumentar el d'una edició. Fent-ho així creiem afavorir els nostres lectors, l'agraïment dels quals tenim ben segur, car els oferirem unes pàgines de bella i bona literatura.

Diguem tan sols per avui, que la concorrencia, triada i nombrosa, que s'aplegà a la sala d'actes de la Lliga per a escoltar la paraula den Josep Carner, va sortir-ne amb la impressió d'haver gustat quelcom de ben exquisit. En Carner conferenciant és digne del Carner poeta. Ja ho veureu, si a Deu plau, un dia d'aquests.

A 2.ª pàgina

La 1.ª Reunió de Metges de Llengua Catalana
per B. Clotet.

Els amics den Maura

II.—Els altres.

El nostre silenci desde 1909 fins a 1913 és la millor resposta als qui, perque censuràrem a primers d'any alguns actes del senyor Maura, ens titllaven d'alevosía. La mateixa «Nota» a que'm refería adés fou publicada en aquest diari quan més alta es cotisava la tornada dels conservadors al poder.

El senyor Maura, d'altra banda, és un home prou fort per suposar que no pot defensar-se i agredir fòra de la preeminent posició del banc ministerial. El senyor Oliver el calificava de «limfa virulenta» i ens advertía—és clar que, no pas en tò d'amenaça—«que una tarde feliz, una hora de palabra lucida, le bastan y le sobran, contando con nuestra índole impresionable y meridional, para recuperar todo lo perdido durante su silencio de tres años y para dar al traste, de un capirotazo, con toda la balumba de plataformas, tinglados y tingladillos que se han ido armando por ahí durante la siesta del león».

Però el senyor Oliver—que és literat eruditíssim—ha de saber que les sestes—fins per al lleó—son perilloses. A Gulliver un sòn li costava el desvetllar-se presoner d'uns insulars més autènticament lil·liputencs que'ls enemics polítics del senyor Maura. Altrament, una tarda oratoria pot servir per aterrar moltes coses, per a provocar un cataclisme, però no pas per a construir.

Per a construir—i com més và, més,—s'ha d'ésser professional, és a dir, especialista de la política—ho dèiem, d'aquestes planes estant, en la nostra darrera campanya electoral.—I el senyor Maura, en el seu darrer discurs, justament confessa que no n'és ni en vol ser. El senyor Maura, qui ha passada la més grossa part de sa vida en la política, que en la seva llarga evolució política ha passat, deixant-hi solc memorable, per diferents partits i estols, declarava, com pogués fer-ho el catedràtic carlí don Bartomeu Feliu: «Yo no soy un político de profesión, no lo he sido nunca; soy un voluntario que ha tomado las armas, como las toma el hombre civil...»

Una tarda oratoria pot esdevenir ciclònica, pot veure l'ambient polític tempestejat d'una tramontanada, «però mai assolirà—ella sola—la rara virtut de purificar l'ambient, sense revoltar-lo, de aromatisar l'ambient com una perdurable pineda. I justament la traça del polític és la de transformar l'ambient més mefític, la de dominar-lo. Per a reaccionar estrepitosament en contra el medi, o per adaptar-s'hi i moure-s'hi amb rutinarisme d'insecte, no cal ser polític. Per ésser fiscal, com més alta és la montanya de la oposició, com més verticals son els espadats de l'integrisme, millor, perque les acusacions, amb tornaveus així, fan més efecte.

Els enamorats del senyor Maura ens acusen, als regionalistes, d' impietat envers la seva idola. Ens titllen de crudels. — El senyor Maura és tan bona persona—diuen,—el polític més honrat i piadós, l'únic qui no roba ni deixa robar, qui defuig conxorxes," el més gran orador de la Espanya actual, el més amic de Catalunya, l'home ben plantat i sincer... No estimar-lo és impossible. Censurar-lo, encara que s'equivoqui, és un crim.—¡Pobre senyor Maura si el seu prestigi hagués de basar-se exclusivament en la llàstima que inspira a les masses neutres i adhuc als carlins i als republicans de més bon entendrir-se.

Els homes han de judicar-se per les seves obres i no per les seves qualitats. La Iglesia, per exemple, recomana caritat envers el pecador, tot essent justiciera i implacable amb el pecat. El polític ha de judicar-se per les seves obres polítiques, per la seva eficacia política, no per l'èxit exclusivament personal, no per raons més o menys externes an aquesta labor política. Els qui ens acusen d'impietat, són els mateixos qui s'esgarrifen, per exemple, de que un pare renyi per ploramiques un seu fill, que declaren inviolable perque és un troç de pà, o els qui s'escandalitzen de que una mestressa de casa censuri els mals guisats d'una cuinera vistosa. L'agraïment, l'admiració, l'afecte, no obliguen a la complicitat del silenci. Així ho entén—ben al revès de sos partidaris—el senyor Maura, qui feia senyes d'assentiment quan el senyor Cambó, en el seu discurs d'anit, exposava el seu convenciment de que desmereixería en concepte del «leader» dels conservadors, si per una estimació o per una qüestió personal, restés en silenci.

Exigir-nos lo contrari, sería imposar-nos un retorn a la política d'espectacle, als personalismes d'aquells temps i d'aquelles bandes en que podien o poden perdurar reputacions «polítiques» com les d'un Pi i Margall, o un Romero Robledo, o un Nocedal, o un Rodrigo Soriano, o un don Dalmau Iglesias.

Aquests enamorats del senyor Maura valdría més que, per compte de perseguir-nos tothora amb la llur obsessió maurista, comensessin a aidar positivament l'hèroe dels seus ditirambes. Al cap-d'avall a nosaltres no se'ns pot demanar que'ns sumem amb els correligionaris del senyor Maura o amb els conservadors, perque som un partit concret, amb fisonomía propria, amb ideals ben nostres, amb programa peculiar, ben diferents de la fisonomía, dels ideals i del programa polític del senyor Maura. A nosaltres no se'ns pot demanar més que una col·laboració a tota obra de govern que respongui al nostre criteri, anc que no més sigui que com a solució immediata; i aquesta col·laboració l'han obtinguda constantment de nosaltres el senyor Maura i el senyor Canalejas i tots els homes que han presentat projectes de llei acceptables. Al cap-d'avall, pel mateix senyor Maura és més decisiva la col·laboració d'un altre partit a una obra seva, que l'increment dels seus incondicionals. Al cap-d'avall si esbrinàvem bé les coses, trobaríem que'ls veritables mauristes del partit conservador, els qui ho son amb desinterès i per convenciment, els autèntics, son els qui més, tant entre la jove intel·lectualitat de Madrid com entre les més distingides categories regionals, simpatitzen amb el senyor Cambó i amb les orientacions del Regionalisme.

Aquests impertinents panegiristes del senyor Maura, valdría més que's fecin mauristes o conservadors d'una vegada, que s'inscriguessin en l'escalafó dels polítics actius. Obligació moral en tenen. No poden pas esperar de cap altre polític governamental més garanties de clericalisme i d'integrisme i d'intransigencia que les donades, d'un quant temps ençà, pel senyor Maura. El nimbe d'home providencial, arreconat desde que D. Carles i en Nocedal i en Polavieja successivament el perderen, reapareix avui, enquadrant amb fulgors elèctriques la testa vivacíssima del senyor Maura. Aquests Comitès de la Defensa Social, híbrida barreja d'integrisme i de mesticería, hora és ja de que facin un bé a la nostra terra, incorporant-se, amb totes les ventatges, amb totes les obligacions i amb totes les responsabilitats de la disciplina, a l'exèrcit polític que comana el «leader» dels conservadors.

No els serà impediment, el llur laciervisme. Aquests diaris i aquests tertulians del jaumisme, que també alaben el senyor Maura i ens increpen als regionalistes perque no el seguim, valdría més que ho fessin ells, abandonant l'esterilitat de la llur actual posició protestataria. Ni jaumistes haurien de deixar de ser, perque podrien articular, dins la política governamental, el seu partit amb el conservador, per la realització d'un programa que, ara, sembla que'ls és comú. Finalment, les masses neutres, els «dilettanti» dispersos, els més furibundes vindicadors de la bonesa personal del senyor Maura, valdría més, també, que's fessin mauristes, de paraula i d'«obra». Tots ells, si cap diferencia essencial els separa de la política del «leader» dels conservadors, si cap missió política diferenta de la de ell poden realitzar per ara, tenen la sagrada obligació de proclamar-lo capdill. Si això esdevenía, el prestigi del senyor Maura hauría sigut la causa de una de les més trascendentals i beneficioses transformacions de la política espanyola; Espanya entraría en una era de normalitat constitucional. l'Espanya moderna començaría a existir. Però que no'ns demanin a nosaltres—repeteixo—que'ls seguim, perque «nosaltres», com el senyor Maura, «som nosaltres», perque nosaltres ja tenim lloc ben nostre a la política activa, perque nosaltres no som dels seus, no som ni volem ser, «ni necessitem» ser dreta.

¿Esdevindrà aquesta incorporació, aquesta confluencia dels mauristes al partit del senyor Maura? Molt és de temer que nó. Cal no més examinar qui són aquests amics de darrera hora. Són els conservadors cursis de la nostra «província» que constantment murmuren de llur quefe. Son tots els altres conservadors de la disciplina externa. Són les «juventudes» que volen combatre l'agressió amb l'agressió. Són els literats o periodistes aduladors, o els vulgars ambiciosos, o els cacics impenitents. Es un La Cierva que estima tant el senyor Maura que, per compte de fondre's en els rengles dels seus partidaris, s'hi relliga personalment, i preté personificar-lo per a fer inviolable la seva odiositat i per a ser rebut, com a Pamplona, gairebé sota tàlem. Són els Comitès de la Defensa que'l sostenen... amb telegrames. Són els carlins i els integristes més enamoradissos. Són les masses neutres, l'existencia de les quals és no més que sospitada, com una nebulosa invisible. Són tots aquells qui, si arriben algun dia, com ara amb el senyor Maura, a interessar-se per quelcom, ho paguen sempre amb la mateixa moneda, amb un acte de fè a la manera protestant, és a dir, sense el complement de les obres. I, després de no fer rès, si resulta defraudada aquesta seva fè, encara es reputen acreedors, i vociferen indignats i formulen exigencies reparadores i s'abstenen, més que mai, amb aires de nobilíssima repugnancia. Tots ells defugen l'actuació normal i volen imposar, als professionals de la política, el criteri de la galería, de la ignorancia de la «bona voluntat».

Ja el 1910, en el seu admirable discurs a Molinar de Carranza, el senyor Maura cridava aquestes ovelles esgarriades, aquestes masses neutres o neutralitzants que encara no el segueixen. Ja en aquell discurs llençava aquesta suprema crida: «¡Quiera Dios que no llegue un día que los mismos que nos vituperan se vean también aquí—havía parlat abans de la França d'aquell any—reducidos a anhelar en vano la restauración de las instituciones que defendemos y sostenemos, el reintegro de esas garantías constitucionales, de esos organismos que ahora les parecen a ellos contemporanizaciones, transacciones, medianías, flojedades y hasta disercciones de la significación de las derechas!»

No és culpa nostra, sinó d'aquests qui es diuen els seus amics, d'aquests mauristes impertinents, que el senyor Maura sigui el gran isolat de la política espanyola, tan isolat en el Parlament i en les masses, com ho era, en el primer, el senyor Pi i Margall. D'aquest isolament no en tenim la responsabilitat els altres partits, sinó ells, els senyors de les adhesions afectives i no efectives. Cap d'ells ha fet per la seva idola lo que hem fet amb un sol discurs, amb una sola votació, amb una sola campanya parlamentaria, nosaltres.

Deixem-los, deixem-los que s'entretinguin inútilment en conjuminar confraries i lògies de «Amics del senyor Maura». Però, abans de plegar, haig de recordar-los que les «Sociedades Económicas de Amigos del País», foren creades quan el país no tenía amics, i que'ls «Amics de l'Arbre fruiter» pul·lulen quan no es troba un bosc per medecina.

Jaume BOFILL.

Polítiques

Varies

—Amb motiu de la inauguració del nou estatge social del Centre Nacionalista Català, de Balaguer, el diumenge s'il·luminà el frontis de la casa, hi hagué concert a la vigilia, entrega de la nova senyera i àpat de germanor amb més de dos cents coberts. Regnà en tots els actes un entusiasme extraordinari. En el míting celebrat per aital motiu, hi parlaren en N. Rubíes, Cabecerán, Mallafré, Roca, i finalment el diputat a Corts pel districte don Felip Rodés.

El senyor Rodés digué que ell, a l'anar allí en temps de la Solidaritat, era nacionalista republicà, però que avui se sentía cada dia més nacionalista i aconsellava que tots els catalans que's vulguin fer càrrec de lo que fou nostra Catalunya d'altres temps anessin a Poblet; que ell feia pocs dies que hi va estar i no pogué menys, al contemplar tanta obra d'art destruida per una gent de la passada centuria que, en nom d'un progrés mentida, profanava els sepulcres sagrats de nostres grans reis, ell que estima les llibertats individuals i col·lectives no pogué menys de doldre's, desde'l fons del seu cor, de que amb la bandera del Progrés i Llibertat se facin tals disbarats i vileses; i si les prèdiques d'aquestes doctrines tan nobles fossin sols per a embrutir turbes com les de Poblet, ell fóra el primer contrari d'aquestes doctrines.

Manifestà, també, que la política espanyola estava en vigilies de sofrir grans transformacions, i fóra quasi segur que homes que tota la vida s'han dit catalanistes i han donat proves del seu amor a Catalunya s'aprofitin d'aquestes circumstancies i prenguin part en el poder o govern de l'Estat espanyol. Això a molts els podría semblar que aquesta actuació circumstancial no fóra prou pura; mes els catalans tenim de veure amb gust que, aquests homes sincers que estimen la nostra terra, puguin influir desde'l Poder al resorgiment de les antigues nacionalitats ibèriques i que venim obligats tots els catalans a prestar-los tot el nostre apoiament per a que al seu dia puguin fer obra profitosa per a Catalunya i per a Espanya.

—En el tren exprès de Madrid de ahir al vespre marxaren cap a Madrid els senadors don Frederic Rahola, don Josep Balcells i don Frederic Travé. Aquest, darrerament elegit a Tarragona, ha de jurar el càrrec.

—No és cert, com dèiem en l'edició d'aquest matí, que el regidor senyor Carcereny hagi arribat de Madrid.

Una "gran" informació

¡I aquí no'n sabem res!

El «Journal», de París, publica un llarg telegrama, amb títols i subtítols retumbants, en el que diu que uns senyors se presentaren a un mestre de cases, veí de Sans, pregant-li que anés a fer un remendo urgent; que'l feren pujar a un auto; que a uns tres kilòmetres de Barcelona, el taparen d'ulls i el lligaren, rodant l'auto amb marxa vertiginosa durant un parell d'hores.

Que'l paleta, al baixar, se trobà dins de una casa, on els senyors, revòlver en mà, l'obligaren a emparedar una cavitat, en la qual hi havía lligada una noia «d'hermosura ideal» (així diu el telegrama). I que llesta la feina, el tornaren a tapar d'ulls, el feren muntar a l'auto i l'abandonaren a un bosc de Vallvidrera.

Fou tal la impressió soferta per l'atribulat paleta, que s'ha hagut de ficar al llit, si bé ha donat compte a la policía de l'«epouvantable» aventura que li havía passat.

El corresponsal del «Journal» l'ha servit d'amic. Se veu que és d'aquells que, com diem vulgarment, no s'ha de descalsar per passar el riu.

La seva veracitat es tan ideal com l'hermosura de la noia emparedada.

INFORMACIO PARLAMENTARIA

Represa de sessions

Segueix el debat polític

Intervenen els Srs. Lerroux i Cambó

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 2, 9'15 nit

El senyor Maura—diu el senyor LERROUX—ha parlat de col·laboracions sòrdides i inconfessables i de certes promiscuitats corruptores. Tot això si's pogués provar inhabilitaria als homes públics als qui alcansés; però examinaré la situació i se veurà que no existeixen proves.

Jo declaro que'ls radicals hem col·laborat amb el Govern, però no sòrdida i premiosament sinó clara i desenfadadament.

Nosaltres vàrem demanar al senyor Moret una amnistía per als que, com consequència de la setmana sagnanta, se trobaven expatriats. El senyor Moret se negà a concedir l'amnistía, però oferí anar resolvent individualment els casos més importants, i ho cumplí.

Nostra segona col·laboració fou quan la vaga general de 1911 estava anunciada. Jo la vaig impedir a Barcelona, i això feu que no s'implantès a Espanya.

Si'l senyor Maura hagués estat en el poder jo hauria fet lo mateix.

Hi hà una tercera col·laboració.

Se refereix a lo de Cullera i al vaticini que feu en un miting de Sevilla de que els reus no serien executats.

En canvi, diu que no formulà cap protesta, ni sisquera platònica quan el fusellament del mariner del «Numancia», car si estima que en alguna ocasió estàn justificades les mides de rigor és quan se tracta de mantenir la disciplina militar. (Grans murmulls.)

Però el cas de Cullera era purament polític i per a lo polític no's pot emplear el buxí com instrument.

Manifesta que si qualsevol periodista s'hagués atrevit a dir al poder moderador la meitat de lo que el senyor Maura ha dit en sa famosa nota se l'hauria processat i de segur hauria anat a presiri.

Lo que passa—diu—és que'ns trobem davant de dues polítiques: la que representa S. S. i la de les esquerres; és a dir, la lluita del passat i del pervenir.

Sofrim una crisi general d'homes i de partits. No hi hà partit conservador, ni partit lliberal, ni partit republicà. (Rumors.)

Creu que'l partit conservador no existeix; que l'ha matat el senyor Maura. Estic segur de que si parlessin successivament els prohoms conservadors sería això una Torre de Babel. Ningú estaría conforme amb S. S. I si callen, ¿a què queda reduit el partit conservador?

Tampoc hi hà partit lliberal, encara que s'anomenin lliberals els seus homes. Fins ara sols han sigut els apagafocs dels avalots creats pels conservadors, fins al punt de que una dama de la noblesa va cridar als lliberals els «bombers de la corona».

Els lliberals no han realitzat programa lliberal.

Expressa el seu temor de que per falta de lliberals la Corona tingui encara de cridar al senyor Maura per a que formi Govern.

Aquí hi hà representants de l'opinió lliberal. ¿Tenen amor i dignitat lliberal? No ho sé. Lo que sí afirmo és que tindràn atrofiat el sentiment de la dignitat, car al sentir l'altre dia els espetecs del fuet del senyor Maura contra el partit lliberal, els lliberals joves apenes donaren senyals de presencia.

Tampoc existeix partit republicà. Existeixen masses republicanes, homes pensadors, homes de valúa; però no una massa organitzada que hagi sabut fer les necessaries evolucions. No hem fet una organització feconda, estudiant els problemes internacional i econòmic per a ensenyar-li al poble lo que deu saber; i això no ho hem fet, no per falta de capacitat, sinó per falta d'estudi.

Faig aquesta declaració amb el propòsit d'esmena, per a que no's digui que veig la palla a l'ull agè i no veig la viga en el propi.

Diu que després dels senyors Maura i Azcàrate, salvant tots els respectes personals, cal assegurar que tots els demés polítics que'ns trobem aquí ens podem dir de tú. (Rialles i rumors.)

Això no ho dic per a portar el desalè a la meva raça. Dic que estem en un moment culminant, i d'aquesta desintegració vindrà una integració.

Crec que dintre de poc no hi haurà grans partits, sinó que's formaràn noves agrupacions que se n'aniràn unes a la esquerra i altres a la dreta.

Per falta d'homes s'ha pogut dir que aquí l'únic home d'Estat que hi hà és el Rei. Però crec que aquesta crisi d'homes no pot influir sobre la nacionalitat, perque a la càtedra, al laboratori, al taller, a l'estudi, hi hà homes que's revelaràn quan sobrevingui la transformació dels partits.

Al·ludeix als rumors d'intel·ligencia entre elements republicans i monàrquics, i diu que no'ls acull amb malevolença, car no troba censurable que aquests homes, que no creuen, com jo, en la essencialitat de les formes de Govern, creguin que a les altures hi hagi disposició per a anar pel camí de la llibertat, i s'acostin. Però m'importa dir que aquests repbulicans no pertanyen al partit radical.

Desde ara afirma que creu que'ls guien nobles propòsits, però aplaça tot judici fins que aquests homes, amb els seus actes, puguin donar-li elements de judici.

Als monàrquics, els diu que no's fiin en aquestes conquestes, car la massa serà sempre republicana i no vindrà mai més que organitzacions republicanes o socialistes.

Els dos grans problemes que apunten en el pervindre, els que més importen, son el d'Africa, o internacional, i l'econòmic. ¿Se troben els lliberals en condicions per a resoldre'ls pels camins de la llibertat? Doncs, endavant.

Sols hi hà una manera de combatre la resolució, que és fent-la. (Rumors).

Els radicals segueixen pensant que no pot tornar la política maurista i els lliberals tenen l'obligació de seguir endavant, car no pensem com el senyor Maura, i diem que sols hi pot haver una política que és la de no estacionar-se ni recular.

Invita al partit lliberal a que no tingui por i segueixi endavant.

Nosaltress—diu—no per odi, que no'l sentim, ni per antipatía personal, sinó per la política que representa, diem avui: ¡En Maura, nó!

(Se prorroga aquessta part de la sessió)

Repeteix lo que ha dit altres vegades, de trobar-se'ls radicals en la línia divisoria de l'anarquisme, sense arribar-hi. Nosaltres, radicals sí, però governamentals, també.

No cregui el senyor Maura que'ns volem menjar les criatures crúes, però penseu que si la política lliberal fracassés, hauría fracassat tot i sorgiría expontaniament, perque la necessitat hauría engendrat l'orgue, aqueixa revolució que jo no anuncio, però que quan vingui, remourà totes les entranyes de la societat.

El ministre de la GOVERNACIO diu que el Govern se reserva contestar per a quan hagin parlat altres oradors.

El senyor CAMBO comença a parlar en mig de una gran espectació.

En tò baix que per moments va adquirint força, senta com premisa de lo que passa que lo important, donada la orientació que ha près aquest debat després del trascendental discurs del senyor Maura, no està en entretenir-se disertant sobre les incidencies de la última crisi, car aquesta ja està, encara que no molt satisfactoriament, explicada amb les paraules que el president del Consell ha pronunciat al començar la sessió en el dia d'avui.

A ningú importen els actes del Govern perque com consequencia del magne problema que el quefe dels conservadors ha posat sobre'l tapet, no hi hà qui no consideri que aquest és un Gabinet interí.

El senyor Maura tingué l'altre dia el privilegi de donar subsistencia a quelcom que no's trobava tan sòlit com fóra de desitjar. S'observava que a mida que dels seus llabis sorgien frases d'anatema per al Govern i per al partit lliberal, aquest s'enrobustia; i era lògic esperarho aixís. ¿Còm era possible que no portessin força al partit governant les paraules desoladores del quefe de l'altre partit de torn? Doncs què, ¿no cabia pensar que sense saber lo que pogués venir darrera, ja que el senyor Maura nega la sal i l'aigua als lliberals, i lo que és més inconcebible, sa negativa a recullir de mans d'aquests la herencia del poder, no era possible aventurar-se a donar una empenta al Govern per a que desaparegués?

Això plantejava un problema aterrador d'ordre constitucional, però a mi no m'ha produit estranyesa. El senyor Maura era consequent amb lo que ha dit i amb lo que ha fet en els quatre anys que porten governant els lliberals. El seu discurs de la implacable hostilitat a les majories conservadores de les Corts anteriors, lo que digué al senyor Canalejas en janer de 1912, la nota per tants conceptes famosa de primer de janer últim, tot això és pràctica constant de la observancia de la teoria que el senyor Maura ve sustentant desde octubre de 1909.

Però això no és comprensible en un home que té la seva raó de ser en la política espanyola, per la existencia de dos partits turnants en el pacífic disfrutar del poder. En això s'ha assentat el regim parlamentari actual; però advertèixi's que aquesta assistencia està subjecte a distints programes. Lo que succeeix és que necessiten un fons comú, en el funcionament de les lleis, per a respondre al sosteniment de l'integritat de allò que no és sols el patrimoni d'aquest o de l'altre partit, sinó d'ambdós i no pot encomanar-se a la defensa isolada d'una de les parts.

Doncss, bé; el senyor Maura ha romput aquesta funció; amb la seva actitut d'extrema intranzigencia, ha donat de mà amb el torn pacífic dels partits en el disfrutament del poder.

El senyor Maura és home de talent extraordinari, persona de subjugadora influencia, i dubto de que en el partit conservador, més aviat, estic segur de que, en el partit conservador no hi ha de haver qui'l suplanti; i també crec que no hi haurà en el partit lliberal qui s'atreveixi a sol·licitar el «placet» del partit conservador per a les funcions de govern que se li estàn encomanades.

Per això és més greu encara la situació d'anormalitat constitucional que la actitut del senyor Maura ha creat i que no veig com pot resoldre's si el senyor Maura no rectifica, en part al menys, el discurs que va pronunciar aquí el darrer dijous.

Fins a tal extrem arriba la gravetat del cas, que podria afirmar-se que el senyor Maura defensa la eliminació transitoria del partit conservador; i això és inconcebible. Els partits lliberals poden tenir un eclipsi, poden sofrir intermitencies en sa existencia; poden desaparèixer per a sorgir de nou, sense que sa eliminiació creés els perills al principi senyalats, perque, s'ha de tenir en compte que el lliberal és un partit del pervindre; però el partit conservador ha de permanèixer, ha de ser perdurable, sense intermitencies, car representa tot lo contrari.

An ell hi estàn lligats interessos, institucions, classes socials, elements de vida, que constitueixen el moll, la substancia de la existencia nacional; representa un periode que creà interessos respectables i que no pot desatendre sense greu risc de destruir amb ells tota la vida nacional. I el partit conservador espanyol no pot desaparèixer; no hi hà raó per a que desapareixi, car té vida propia; compta en la seva sina amb homes, per sa intel·ligencia i per sa fortuna, en nombre major que cap altre partit.

Jo m'expresso aixís, amb sinceritat, davant del senyor Maura, al que segueixo admirant, pel seu gran talent, per ses virtuts de ciutadà excels, per espanyol eminentíssim; però adhuc no havent-se debilitat els afectes que sempre he sentit per éll, haig de dir-li la veritat de tot lo que crec i sento, perque estic segur de que desmereixería en son concepte si per una estimació o per una qüestió personal restés en silenci. (El senyor Maura fa senyes d'assentiment).

La situació en que davant la opinió pública es troba el partit conservador arrenca de l'estiu de 1909. Allavors, per raons que no m'atreveixo a manifestar detalladament, perque les reconeixeu tots i ademés perque no son pertinents al caràcter d'aquesst debat, esclatà a Barcelona una revolució que no tingué preparació i que, per lo mateix, va donar uns resultats idèntics als que donarà altra qualsevol revolució, sigui allí, sigui en altra part qualsevol.

En aquell estiu, el Govern adoptà mides que eren necessaries per a resoldre nostre conflicte, que era africà i com a consequencia de les mateixes, vingué la revolució i després el fusellament den Ferrer, que fou aprofitat a l'estranger per a perjudicar als interessos d'Espanya al Marroc, que eren contraris als colonials i de tràfec.

Acabà l'estiu, s'obriren les Corts, amb el pressentiment de l'ànim de molts de que havía d'ésser per poc temps i vingué aquella sessió en que el senyor Moret, agullonat tal vegada pels seus, rompé contra el Govern, negant-li resoltament una col·laboració parlamentaria que era indispensable per a l'existencia d'aquell. Al dia següent, el Govern Maura deixava el poder i aconsellava a la Corona la crida dels lliberals per a que el substituíssin.

Mil vegades he censurat l'actitut que allavors tingué el partit lliberal davant del partit del senyor Maura i insisteixo en aquestes censures. Però analitzem els fets una mica i mirem si l'actitut del senyor Moret responia al pensament de tot el partit lliberal, o era sols la consequencia d'una susceptibilitat del senyor Moret, per les paraules que poc abans li havía dirigit el senyor La Cierva desde'l banc blau.

Cal reconèixer que no és l'il·lustre ex-ministre conservador, lo més a propòsit per a presentar-lo com una fórmula d'harmonía, quan se necessiten suavitzar aspreses.

Quan jo—diu—he sentit al senyor Maura declarar la implacable hostilitat al partit lliberal i negar-li el seu concurs en forma tal, que plantejà un gravíssim problema constitucional, arribant als extrems de la seva famosa carta de 1 de janer, sols perque el Govern admetia col·laboracions en aspectes determinats de la política, pensava que fou molt, però molt pitjor, lo que feu S. S. per l'octubre de 1909. Allavors S. S. entregà el poder integre a un partit que s'havía declarat facciós i precisament perque's declarà facciós. (Perllongats rumorss).

¿No ho recordeu i no recordeu l'estranyesa que per aquesta determinació se experimentà en la societat espanyola, car cirstal·litzà en els orgues de la publicitat?

Passa a tractar de la última crisi ministerial, que fou una gran precipitació del comte de Romanones el plantejar-la totjust senyalat el debat polític. La discussió ha retornat i cal celebrar-ho, car el quefe del Govern ha de respondre a varies demandes de la opinió formulades per llabis dels quefes de les minories parlamentaries.

El partit lliberal vingué al poder per a desenrotllar un programa que no hem vist en lloc encara. I pot dir-se que pujà a la saga de la rehabilitació de quelcom que avui repugna a la conciencia del 90 per 100 dels mateixos lliberals.

El senyor Maura podia abans d'haver adoptat la trascendental determinació que entranya la seva actitut, haver-se fixat a considerar lo que ve ocorrent en la política d'altres paísos. La situació política de 1909 a Espanya guarda alguna semblansa amb la que s'ha creat recentment a Bèlgica i a Anglaterra. No obstant, en aquests paísos no ha calgut arribar a les estridencies de la política espanyola. A Bèlgica, perseguint millores democràtiques demandades fa temps per la opinió d'aquell país, s'han unit els partits lliberal i socialista per a cosa tan greu i pertorbadora com una vaga general; i ¿què ha ocorregut? ¿és que per això el partit polític que representava les tendencies contraries a lo demandat per aquells ha declarat guerra als demés? Molt al contrari. Ha cregut que amb major insistencia si cap devia seguir actuant en la vida política de la nació.

A Anglaterra també darrerament el partit conservador feu motius per a que els lliberals d'aquella progressiva nació se mostressin irats, però s'ha guardat molt d'adoptar aqueixa actitut d'aillament que porta a la impotencia. Aixís sempre ha comprès que fer lo contrari de lo que ha fet era escapçar lo que té de fonamental el règim constitucional, el qual per ser tal i no representatiu, necessita la existencia del torn dels dos partits. Aixís, doncs, com més s'examini la qüestió, com més s'analitzen els termes del problema se veu més i més la gravetat dels actes que el senyor Maura ha deixat exterioritzats en sa nota de primer de janer de 1913 i en son discurs del dijous, que ha sigut una ratificació d'aquella.

Si examinem la personalitat del senyor Maura com a actuant de la vida parlamentaria, autor de les lleis ampliament lliberals, inspirador de procediments nous i sincers, l'arribem a creure representant d'una opinió fresca i sana. No s'ha d'oblidar la honrada convicció de que S. S. ens parlava de governar per quinquenis i d'altres coses que tan galanament han esmaltat el «Diario de Sesiones». Fins en el referit discurs de la implacable hostilitat recordo unes frases de S. S. en les que crec està tota la substancia, el moll de tot lo que va dir i era allò que va manifestar quan afirmava que no admetría, arribat el moment d'unes eleccions generals, cap diputat que no fos sancionat per la voluntat popular. Aquesta era per a mí una profecía de gran valor; hi veia en ella la ruptura de aqueixos funestos torns dels partits polítics en la possessió del poder. Creia que S. S. se decidía per una política nova que'ns apropava als pobles moderns, als que guarden fervent culte, a la sinceritat del sufragi. M'afalagava en extrem considerar que pogués ser S. S. l'iniciador d'aqueixa política que trenqués lo caduc que portés aires nous a l'ambient asfixiant d'aquest sistema; que refugís la negació de tot ideal i de tota conveniencia per a l'ingrés en els partits turnants; però aviat vingué el desengany; la implacable hostilitat va cessar quan el senyor Canalejas va substituir al senyor Moret en la presidencia del Consell de ministres, i fou S. S. qui per quants medis va tenir al seu alcans va ajudar al plorat Canalejas a que tingués com a resultat dels comicis una majoría parlamentaria.

Tot això, naturalment, me va fer modificar el meu criteri; vaig compendre ben aviat que no s'anava al sanejament del règim parlamentari. No és estrany, doncs, que no ja nosaltres, perque coneixent a S. S. no podem duptar de la rectitut de les seves intencions i del noble i elevat esperit dels seus propòsits, però si la opinió, a l'apreciar la nota que S. S. publicà el primer de janer i el discurs que pronuncià l'altra tarde, cregui que preté establir una dictadura en la política espanyola i tenir un partit lliberal que sigui obra seva. Això podrà ser una farsa, no ho discuteixo, però els fets se presten a diverses interpretacions, i jo dic: ¿Còm se convens a la opinió de que el partit lliberal ha estat realitzant erros durant els quatre anys de la seva dominació sense que'l partit conservador li hagi sortit al pas per a impedir-ho? ¿Doncs què, no és missió de la oposició de S. M. aquesta funció, no sols fiscalitzadora, sinó intervencionista? ¿Còm haveu tolerat durant quatre anys lo que estimaveu perjudicial per als interessos de la monarquía? ¿Ha sigut just que permaneixeu creuats de braços? Mal és que's forgin llegendes, perque després és difícil destruirles. Lo millor és no deixarles forjar.

Aquesta nota del primer de janer, molt més greu que'l propi discurs de S. S.; aquesta nota que és la senyal més important de que el senyor Maura ha plantejat un problema difícil, senta una doctrina constitucional que no la pot admetre cap amant del règim parlamentari.

Hi hà en ella, sobre tot, dos paragrafs: el comentari dels quals se fa indispensable. Es un d'ells el que's refereix a les rectificacions que atribueix a la Corona, per al nomenament, manteniment i deposició dels ministres, expressant la mediatització del poder a que's va pels mateixos encarregats d'evitarla; i és l'altre, el que atany a les condicions que S. S. exigeix del partit lliberal, per a poder establir la relació de convivencia política entre els partits turnants necessaris a la substantivitat del régim vigent.

Si s'examina la constitució que'ns regeix, es veu que el Rei pot elegir i separar lliurement els seus ministres, però no pot mantenirlos en sos llocs, si no compten amb els vots del Parlament, que's suposa és comptar amb la confiança de la opinió pública. No volguent detenir-nos en examinar el convencionalisme en que's viu, vol el senyor Maura que la Corona determini el temps de permanencia d'un Govern, per a donar espai a que les coses s'arreglin a mida del seu desig; això sería molt còmode per a S. S., però no és constitucional.

Tot això ha portat una consequencia que no'ns ha de passar inadvertida i és la de que el torn pacífic dels partits Ss'ha acabat a Espanya i pot dir-se que en gran part per culpa del senyor Maura, que ha sigut un gran despertador de la opinió.

No ho dubti S. S.; pot tenir el convenciment de que aqueixa obra iniciada, ja no pot deturar-se, seguirà el seu camí i a ella ja hi anirà sempre hipotecat el nom del quefe del partit conservador.

El partit lliberal no ha tingut la fortuna de comptar en son sí amb un home extraordinari del temperament del senyor Maura que despertés energíes en la opinió com li ha succeit al partit conservador. Per això els lliberals han tingut d'anar a buscar an aqueix despertador a les extremes esquerres, demanant-lo amb insistencia.

Parla després de l'existencia dels partits extra-constitucionals que son un gran dany per al país que'ls soporta, perque, per no respondre a una concreció de les necessitats socials i no cristal·litzar en sí fòrmules pràctiques, ens porten a la impotencia; però a Espanya existiràn aquests partits extra-constitucionals mentres hi hagi l'actual manera de turnar en el poder. Els regionalistes mai integrarem cap Govern mentres existeixi aquest torn pacífic dels partits turnants; mai formarem part dels governs que, fent cas omís dels seus ideals, cauen quan ho desitja l'altre partit. Els governs han de nèixer i morir en el Parlament i sols en aquest càs se podrà comptar amb el concurs dels regionalistes.

Amb el plet del torn dels partits hi estàn interessades totes les fraccions de la Cambra i s'hi haurà de buscar una solució; Creiem els regionalistes que la solució no està en restablir lo caduc, sinó en buscar quelcom que acabi amb el monopoli del torn pacífic dels partits. Allavors s'haurà completat l'obra de la restauració del sufragi i allavors tindrem tots una garantía parlamentaria.

Avui Espanya se troba en moments crítics; té plantejat el conflicte del Marroc que pot ser un gran èxit o un fracàs. Penseu en si tots els partits polítics no tenen responsabilitat en ell; penseu que anem a pendre posicions en la política internacional i aquesta, per a que sigui prolífica, ha de ser l'obra de tots els partits, perque ha de ser una obra nacional.

Acaba el seu discurs manifestant que la minoría regionalista entén que cal buscar una solució a l'actual estat de coses per a col·locar-nos en condicions de continuar l'obra d'Espanya en el pervindre; i aquesta solució no pot ser altra que la observancia del règim parlamentari. (Molt bé en els regionalistes.)

El ministre de la GOVERNACIO comença rebutjant el càrrec d'interí que'l senyor Cambó ha dirigit an aquest Govern, que és tan pèrmanent com un altre qualsevol que's trobés ara en el banc blau. Manifesta que s'ha comès un error a l'afirmar que la minoría lliberal se va acostar al senyor Moret per a demanar-li que negués el seu concurs i el dels seus amics al Govern conservador de 1909.

El senyor DATO demana la paraula.

Llegeix el senyor ALBA fragments del llibre titulat «El año político», per a corraborar lo que diu.

Reconeix que'l senyor Cambó és un constant i acerat enemic dels partits històrics, i li adverteix que ara ha tornat a l'aillament en que hi viu fa temps en la política espanyola.

Estima molt plausibles els anhels del senyor Cambó d'enrobustir els organismes locals, però li diu que vol desvanèixer l'error en que's troba al creure que no's poden modificar els partits històrics.

Examina la constitució de la majoría anglesa, advertint que'ls lliberals estàn en minoría respecte de conservadors, però's troben enrobustits pels laboristes.

Passa després a examinar el partit lliberal espanyol, manifestant que és el resultat d'una serie de transaccions.

Celebra les manifestacions del senyor Lerroux, relatives a la necessitat de mantenir la disciplina militar, perque posades en llabis d'un home de la extrema esquerra significa que hi hà punts en que tots els homes de govern poden coexistir, sigui la que sigui la seva significació política.

Dedica elogis a la cohesió de la majoría, la qual diposita sa confiança en el Govern i aquest amb aqueixa confiança prosseguirà sa obra lliberal.

El senyor DATO hi intervé i diu que arràn de la sessió famosa del 12 d'octubre de 1909 el senyor Moret celebrà una conferencia amb ell i li notificà el propòsit de oposar-se, en nom dels més significats prohoms del partit lliberal, a tota obra parlamentaria del partit conservador. D'aquesta entrevista no hi hà testimonis, però ting proves de que és cert quant dic. El senyor Moret acceptà l'encarrec de formar Govern després que el Rei li havía ensenyat la dimissió que per escrit li havía presentat el senyor Maura. (Aplaudiments dels conservadors.)

El senyor ALBA diu que serà cert segurament tot lo que ha manifestat el senyor Dato però també ho és que el senyor Moret cumplí fidelment els seus devers polítics. Torna a llegir la nota oficiosa que donà el senyor Moret als periodistes al sortir del Palau, en la que deslinda fins a quin punt és cert lo que el senyor Maura digué al Rei al presentar la dimissió i desde on no s'ajusta a la realitat.

Se suspén el debat i s'entra en l'ordre del dia.

S'aproven varis dictamens i s'aixeca la sessió.

La jornada parlamentaria

Madrid, 3, 12'30 matinada.

Després d'una breu explicació sobre la solució de la crisi, que el comte ha fet en el Congrés, que després ha repetit en el Senat i que ja és coneguda, el senyor Lerroux ha recullit la al·lusió que l'altre dia li va dirigir el senyor Maura.

El quefe dels radicals, considerat avui com un dels més circumspectes parlamentaris, ha dirigit tot el seu discurs fent tota mena de salvetats personals per al senyor Maura, a combatre al quefe dels conservadors, reduint el veto dels radicals a la persona del senyor Maura.

En tot el seu discurs, com peça oratoria potser el millor que pronuncià al Parlament, el senyor Lerroux s'ha mostrat molt governamental, fins a l'extrem de trobar justificat el fusellament del mariner del «Numancia».

A continuació ha parlat el senyor Cambó, fent un veritable esforç, perque es troba delicat de salut desde fa uns dies.

El «leader» del regionalisme s'ha apartat avui de les arts menudes del Parlamentarisme en ús, per a fer una severa exposició doctrinal d'alta política conservadora, enjudiciant, no cal dir que en termes molt respectuosos per a la persona, al quefe del partit conservador.

Ha exposat opinions que ja havía fet públiques, però que no havía repetit en el Parlament i que causen veritable estat.

Ens referim al seu judici sobre l'abandó del poder, en 1909, pel senyor Maura.

Enemic el senyor Cambó del torn pacífic dels partits, necessitava destruir la especia de teoría de que això és una funció constitucional, per a deduir ulteriors consequencies, i an això ha dedicat part del seu discurs.

Sería llarg i la premura del temps ens ho impideix, recullir les impressions més sortints del discurs.

Sols farem notar que als ministerials Sels ha produit fonda contrarietat que caliSfiqués d'interins al Govern i la direcció del comte.

Entre els conservadors, a pesar dels càrrecs que contra el senyor Maura ha formulat, és on més impressió ha produit el discurs.

Entre els senyors Cambó i Lerroux hi ha hagut un punt de coincidencia: tots dos s'han mostrat partidaris de la política parlamentaria.

La intervenció episòdica del senyor Dato ha sigut molt comentada, perque realment no era indispensable, i per la forma en que ho ha fet, sembla com si volgués sortir al pas dels rumors que tots els dies venen circulant, respecte de la seva actitut.

Les admisions temporals

La comissió de fabricants de teixits de cotó de Catalunya ha visitat al senyor Allende Salazar, que presideix la comissió relativa a les admissions temporals, per a exposar-li els perjudicis que irrogarà als fabricants de teixits.

En sa consequencia el senyor Allende Salazar, que ja va formular vot particular, reunirà a la comissió per a retirar el dictamen i es creu quedarà arxivat el projecte en vista de l'oposició que fa el Foment del Treball Nacional.

El debat de Mancomunitats

El primer torn en contra del projecte de Mancomunitats el desenrotllarà el marquès de Santamaría, monterista, i li contestarà don Frederic Gutierrez.

El baró del Sacro-Lirio té presentades quatre esmenes que encara no ha estudiat la comissió.

Festa d'Honor

endreçada an en Joaquim Pena

El meritíssim treball de difusió i educció musical portat a cap per en Joaquim Pena, qui ha conseguit donar ja un just renom wagnerià a la nostra ciutat, exigeix un testimoni públic de que és comprès, correspost i agraït.

No hi pot haver, creiem, hora més escaienta que l'actual, quan encara ressonen els aplaudiments públics d'aquests Festivals, que no sols són wagnerians, sinó també catalans. Per què aquest caràcter, el de l'incorporació de la nostra llengua a les grans obres musicals, té tota l'obra den Pena.

Com a catalans, doncs, i com a amants de la música, ens creiem en el deure de dir an en Pena en quin alt preu estimem sa tasca i amb quin entusiasme ens adherim a la mateixa. Rès tant a posta per a això com firmar amb els nostres noms un Llibre an ell dedicat, qui recordi els títuls i les dates de tots els articles crítics, representacions catalanes, publicacions i concerts deguts al fundador de l'Associació Wagneriana, aplegant-nos, per a fer-n'hi entrega, en un dinar en son honor.

Creiem fermament que serem secundats per tots els qui a la nostra terra se preocupen de l'espandiment i la vitalitat de totes les manifestacions qui s'endrecen a la fruició plena i al goig suprem de l'Art Catalana.

Associació Wagneriana, Orfeó Català, Ateneu Barceloní, Associació Musical de Barcelona, Sindicat Musical de Catalunya, Associació de Música da Camera, Enric Prat de la Riba, Francesc Matheu, Francisco Viñas, Francesc Cambó, Joan Raventós, Lluis Duràn i Ventosa, Carles G. Vidiella, Pere Corominas, Josep M.ª Roca, Miquel dels S. Oliver, C. Martinez Imbert, Lluis Millet, Enric Granados, Josep M.ª Pasqual, Olaguer Junyent, J. Bertràn i Musitu, J. Ventosa i Calvell, J. Lamote de Grignon, Vicens M.ª Gibert, Enric Morera, D. Mas i Serracant, Francesc Pujol, Déu i Pausas, Rafel Pomés, Francesc Ripoll, Joan Par, A. Pi i Sunyer, Josep Soldevila i Casas, E. Bertrand i Serra, Joan Salvat, Joan Borràs de Palau, Marc Jesús Bertràn, Manuel Urgellés, Emili Vallès, Josep Escofet, Concordi Gelabert, Urbà Fernandez, Orfeó Barcelonès, Angel Bignotti, Agustí Pereña, R. Panés, Alfons Par, Francesc Uriach, Fortià Vilaseca, J. M. Gay, Fèlix Maristany, Pere Pagès.

ADVERTIMENTS:

Primer. Se farà una edició numerada del «Llibre d'honor» donant-se'n un exemplar a cada sotscriptor.

Segon. El Dinar tindrà lloc el dia 5 de juny al punt de dos quarts de nou del vespre, a la «Maisón Dorée».

Tercer. La quota única de sotscripció per a tenir dret a firmar i rebre el Llibre és de Ptes. 5 i la del Dinar de Ptes. 10.

Quart. Se prega que'ls qui vulguin sotscriure's ho manifestin tot-seguit a fi de facilitar l'organització.

Quint. Les targes de sotscripció s'expendràn a l'Orfeó Català, a l'Ateneu Barceloní, a la Casa Dotesio (Portal de l'Angel, 1 i 3), i en el domicili de la Associació Wagneriana (Rambla de Catalunya, 7).

***

La comissió organitzadora de la festa en honor den Joaquim Pena ens comunica que ha rebut una carta de aquest, en la que, després d'agrair profundament el projectat obsequi, reitera el seu criteri manifestat en altres ocasions, contrari a tota classe d'homenatges personals i aparatosos i, per tant, diu que no pot acceptar el dinar en el seu honor, proposant, en canvi, que's dediqui als mestres i artistes que han près part en els presents festivals.

Respectant la decidida voluntat den Pena, la comissió ha resolt endressar als mestres Beidler, Lamote, Millet i Pujol i als artistes Pasini, Vitale, Viñas, Raventós, Navarro i Giralt, dit dinar, que tindrà lloc, com ja estava anunciat, el prop-vinent dijous, a dos quarts de nou de la nit, a la Maison Dorée, i per al qual serviràn les inscripcions rebudes fins ara. Continúa oberta la suscripció al llibre de honor que s'entregarà al senyor Pena.

Musicals

Centenari de Wagner

Amb el quint Festival d'abonament, que's farà avui, dimars, al vespre, en el Palau de la Música Catalana, acabarà la serie de festivals organitzats per l'Associació Wagneriana i l'Orfeó Català per a commemorar el centenari de Ricard Wagner.

Heusaquí el programa del mateix, al qual se li pot aplicar el nom d'extraordinari:

Primera part.—«Tannhauser», preludi de l'acte tercer.—«Sigfrid», «Cant de la forja», pel tenor Joan Raventós.—«La posta dels deus», relat i mort de Sigfrid; marxa fúnebre.—Sigfrid, Joan Raventós; Hagen, Conrat Giral; Gunter, Ignoscenci Navarro; Vassall, S. Gallofré.

Segona part.—«Parcival», acte segon: Preludi del primer quadre; quadre segon, complet. — Escena de Parcival i les Noies-Flors.—Escena de Kundry i Parcival.—Final.

Tercera part.—«Parcival», acte tercer, complet. El paper de Kundry, a càrrec de la soprano Lina Passini-Vitale; Parcival, pel tenor Francisco Viñas; Gurnemanz, pel baix Conrat Giral, i Amfortas, pel bariton Ignoscenci Navarro. Chors, les tres seccions de l'Orfeó Català, i la direcció general, a càrrec del mestre Franz Beidler.

Degut a l'extensió d'aquest programa, dit Festival començarà puntualment a un quart de deu del vespre.

Contestant a les moltes peticions rebudes per a que's dongués una audició íntegra de tots els fragments de «Parcival» que han figurat en els festivals que tenen lloc al Palau de la Música Catalana, l'Associació Wagneriana fa públic que li és absolutament impossible verificar-ho, com foren els seus desitjos, per ahver rebut una contesta negativa dels propietaris de l'obra. Per lo tant, el festival d'avui al vespre, serà l'últim dels organitzats per a commemorar el centenari den Ricard Wagner.

A l'estranger

DE FRANÇA

Les operacions al Marroc

París, 2, 10'57 matí.—Comuniquen de Rabat a «L'Excelsior» que alguns centenars de dissidents de les tribus de Zemmour varen atacar, el dia 29 del proppassat, a les forces regulars marroquines que custodiaven el ferrocarril de Dar-El-Haussi.

Les tropes regulars varen tenir nou morts.

Dels llocs propers varen sortir forces que varen perseguir als rebels, causant-los 14 morts, 5 ferits i nombrosos presoners.—Havas.

A la Cambra de diputats

París, 2, 8'40 nit.—A la Cambra de Diputats ha començat la discussió del projecte de llei establint el servei militar de tres anys.

M. Leherissé, president de la comissió, pronuncía un discurs en defensa del projecte.

M. Chantemps, radical socialista, fa una severa crítica del projecte, formulant apreciacions sobre l'exèrcit, que provoquen protestes.

El general Pau, un dels comissaris del Govern, assistent del ministre de la Guerra, molestat per les apreciacions de l'orador socialista respecte dels oficials, tracta de retirar-se de la sala de sessions. Això produeix viva emoció. Per fi, el general Pau accedeix a quedar-se.

El ministre de la Guerra, M. Etienne, tributa un homenatge a la oficialitat de l'exèrcit. (Aplaudiments.)

Se sospèn el debat fins a demà.

M. Jaurés presenta una moció recordant l'incident del general Pau i demanant que'ls comissaris del Govern respectin la llibertat de la tribuna.

El president del Consell, M. Barthou, rebutja la moció i defensa al general Pau.

M. Jaurés retira la moció, i acte seguit s'aixeca la sessió.—Havas.

A Agadir

París, 2, 9'20 nit.—«Le Temps» publica un despatx de Rabat dient que'l creuer francès «Du Chayla» va arribar el dia 31 davant de Agadir, on ha entrat la harka.

El penó marroquí oneja a la Ciutadella.—Havas.

D'ANGLATERRA

Mort d'un poeta

París, 2, 9'25 nit.—Londres.—Ha mort el llorejat poeta Alfred Austin.—Havas.

D'ORIENT

Llicenciament aplaçat

París, 2, 2'30 tarde.—Constantinopla.—En el Consell de ministres celebrat ahir se va acordar aplaçar el llicenciament de les tropes en vista de la situació als Balkans.—Havas.

En Danef

París, 2, 2'45 tarde.—Londres.—El senyor Danef ha marxat, a les vuit del matí, cridat amb urgencia.

S'ignoren els motius.—Havas.

La 1.ª Reunió de Metges

de Llengua Catalana

Una broma petita que en l'horitzó aparegué, acabarà per tapar tot el firmament. I veritablement aixís esdevindrà. Cal no més observar l'entusiasme amb que'ls companys que foren condeixeples, que conjuntament passaren la edat més feliç de llur existencia, se donen cita per a trobar-se en nostra ciutat en els dies de celebració del Congrés, per a reviure aquella vida pretèrita en que travessaren les mateixes aventures, tenint els mateixos plaers i idèntics sofriments. S'acoblaràn els que's troben escampats pels paratges més oposats de la nostra Terra, renovant el caliu de la estimació que en altre temps fou la base de llur plaer vital; se comunicaràn les noves de la vida amb una vehemencia sens igual, perque'l company escolar s'ha convertit en un «alter ego», en una irradiació de nosaltres mateixos, interessant-se sa fortuna i adversitat com si's tractés del nostre plaer o dolor.

I no és menys gran l'ansietat que tots sentim per saludar novament als nostres mestres, que com uns segons pares han cisellat la nostra ànima, esculpint-hi els coneixements que son la base de nostra vida actual i futura, havent sigut els aglutinants de nostra comunió, determinant en nostra ànima una fusió armònica dels múltiples coneixements intel·lectuals que han brollat de llurs cervells fets intel·ligibles amb un verb persuasiu, clar i convincent.

Condeixeples i mestres hem format unitats docents que sols exigencies circumstancials i contingencies de temps i de lloc han esmicolat; doncs ara'ns concretarem i acoblarem, i l'amic veurà a l'altre i la corona de la joventut lluirà en son front novament. I el deixeple veurà al mestre, amb el qual renovarà la gratitut que tant plau al qui ha entregat energía del seu cervell per a formar intel·ligencies, confortant-se amb sa presencia, i empenyent-se amb més brau cap a una acció futura, dignificadora de nostra vida i de la Terra estimada que'ns nodreix. Davant del mestre'ns estremirem, recordant la tendresa i suavitat amb que erem sol·licitats a l'estudi, l'encoratjament que rebíem quan ens aplicàvem, i l'estímul i emulació que experimentàvem davant la superior valúa de nostres companys, recordant-se d'aquests afectes com si fossin trossos de nostra persona, impossibles de desglosar.

I els mestres, per sa part, en la edat madura, sentiràn florir i rebrotar la energía que era el patrimoni llur en aquells anys passats i anyorats, i abundosament eixirà en el cor d'ells l'entusiasme i vida jovenívols, perque'ls donarem una fresca il·lusió de terra pretèrita i anyorada, com si la Naturalesa hagués claudicat en ses lleis inexorables.

I tota aquesta convivencia'ns produirà una fusió sentimental, esborrant accidentalment les diferencies docents i nivellant-nos a tots sota el comú denominador d'amics i companys.

Les festes que celebrarem seràn íntimes, de familia, de la llar en que'ls membres composants estàn dispersos, i els dies 22, 23 i 24 de juny se congregaràn obeint a la veu i sol·licitut del cap de casa per a celebrar la festa major de la nostra Medecina.

En aquests dies farem afirmacions científiques que vincularàn i solidarisaràn als individuus compresos, empenyent-los a una acció comuna de consagració científica; i és per això que hi posem tota la fe i entusiasme, obeint a requeriments l més pur i sà patriotisme, d'aquell e naix del treball individual i col·lecu, patrimoni dels pobles que tenen grans stins a cumplir.

Hem arribat a la fase de que som ou grans per a nodrir cientificament en rt als altres, car el caudal mèdic d'aí ve tan ben aforat que és prou pont per a desenrotllar tota mena d'energies, les quals, amb aquesta Reunió, se nalisaràn per a que no's perdin estèriment en l'aïllament en que viu qui les odueix; i el tresor mèdic dels pobles llengua catalana esdevindrà ubèrrim, així retornarem al mon poc de lo molt e n'hem rebut.

Per això, empesos per la fe que omlia als nostres anscestrals, els brahmans asclepiades, que arrencant la Medecia dels temples plantaren les arrels en la, ens dirigim a tots els biòlegs, metes, farmacèutics i veterinaris, residents els països on la nostra llengua s'és rlada, per a que apòrtin tota sort de municacions, qual objecte i finalitat en adequats a l'esperit del Congrés. umplim tots i cada ún amb el nostre ure, i afirmarem la unió de la familia èdica catalana, fent-la ben perseverant; ssegurarem nostre prestigi nacional, i rem néixer el prestigi mundial per a ribar a la benhauransa de veure que'l ostre sacerdoci informarà tots els actes úblics i privats de l'individu, perque s metges som els sers més ingents de a Terra.

B. CLOTET.

El tema de ponencia sobre «Valúa semeiològica de l'exàmen de la sang», de la Primera Reunió de Metges de Llengua Catalana, és ubèrrim, havent complert els ponents la paraula empenyada que donaren, com se pot veure per la llista següent:

El doctor Mas i Magro, de Crevillente (Alacant), ha presentat dos treballs sobre la «Leucocitosi leucoblàstica promielocítica», i «Parasitología de algunes febres palúdiques irregulars», l'altre.

El doctor Pons i Pascual, de Barcelona, un altre que tracta de «Citología en la infancia».

El doctor Jacinto Raventós, de Barcelona, un sobre la «Fòrmula hemoleucocitària en els tuberculosos».

El doctor Tarruella, de Barcelona, un altre sobre «Hematología en el càncer».

El doctor Vila i Barberà, de Valencia, n'ha presentat un sobre «Viscosimetría de la sang».

Els doctors Freixas i Clotet, de Barcelona, un sobre «L'estudi clínic de la coagulació de la sang».

El doctor Clotet, de Barcelona, un altre sobre «Investigació de l'adrenalina.—L'edema pulmonar dels nefrítics és una autointoxicació per l'adrenalina».

El doctor Dalmau, de Barcelona, un sobre «Valor semiològic de la glucosa de la sang».

Els doctors Genové i Perearnau, de Barcelona, «Estudi comparat de l'urea de la sang i de l'orina per a determinar la funció urèica dels ronyons».

El doctor Serrallach, de Barcelona, un que tracta de l'«Estudi del coeficient d'Ambard».

El doctor Peset Alexandre, de Valencia, un de «Hematología comparada».

Els doctors Peset Cercera, de Valencia (pare i fill), sobre «Hematología legal de la sang».

Els doctor Saforcada i Verderau, de Barcelona, sobre «L'exàmen de la sang en Medecina legal».

El doctor Ricard Moragas, de Barcelona, «La reacció aglutinant com a medi diagnòstic de les malalties infeccioses».

El doctor Gallart, de Barcelona, «Sobre poder antitríptic del serum en les malalties de l'aparell digestiu, especialment de origen neoplàsic».

El doctor Pagès Maruny, de Barcelona, un sobre «Anafilaxia en relació amb la desviació del complement; amb la reacció de Wasermann; i per ingecció intravenosa de ferments de secreció interna i externa».

El doctor Pí i Sunyer, de Barcelona, sobre «Immunitat i anafilaxia».

El doctor A. Arruga, de Barcelona, sobre «La reacció de Wasermann».

El doctor Baux, de Perpinyà, un sobre «Citología».

El doctor Barberà, de Valencia, «Un hematòleg valencià del sigle XVI».

COMUNICACIONS PRESENTADES

Del doctor Galceràn, de la Granadella, una sobre «Calcèmia».

El doctor Clotet, de Barcelona, una sobre «L'edema cerebral com a causa de diverses neuropaties.—El seu tractament».

Del doctor Corachan, de Barcelona, una sobre «Mioplasties».

Les comunicacions científiques seràn nombroses i de gran valúa, car els més grans biòlegs del nostre país hi treballen i portaràn el seu concurs.

NOTICIES

DE BARCELONA

El capataç ferroviari Guillem Cabot Ensenyat, de 46 anys, que treballava a la secció de càrrega de M. S. A., s'ha arrambat massa a una màquina que feia maniobres i ha tingut la desgracia de ser agafat, sofrint la fractura de varies costelles.

Ha sigut curat de primera intenció al dispensari del passeig de Colón i portat després a l'Hospital de la Santa Creu.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

TRIBUNALS. — Senyalaments per a demà, dia 4:

Sala primera de lo Civil.—Vista d'un incident, A. Coll contra J. Pujol.

Menor quantía, P. Chacon contra «La Patronal».

Sala segona. — Calificació de fallida «Síndics de la quiebra Duràn i Molinas» contra J. Molinas.

Discs per a gramofón i aparells, rebaixa de preus. C. Sta. Agna, 21.

Demà es veuràn a les Sales de lo Civil de l'Audiencia Territorial les següents vistes d'expedients i recursos: expedient sobre rectificació de llistes del Cens electoral de Palamós; id. id. de Banyoles.

El dia 5 tindrà lloc la vista dels expedients electorals de Gandesa i La Figuera.

El dia 6 la del recurs interposat per J. Nuas Ferrer contra la Junta del Cens electoral de Tarragona sobre inclusió i exclusions a Vallmoll i del recurs interposat per don Magí Cunillera contra la mateixa Junta del Cens de Tarragona.

Durant la darrera guardia al Palau de Justicia s'han instruit 16 diligencies, ingressant als calabossos 3 detinguts.

— Aliments per a «Règim» i «Diabètics» de la Casa Manuel Fréres, de Laussanne (Suiça). Dipositaris: Successors de Massana, Fernando, 14.

A la Secció tercera de l'Audiencia provincial s'ha vist per jurats una causa per associació il·lícita, contra uns obrers tipògrafs, donant el jurat veredicte d'inpabilitat.

S'havien près moltes precaucions per a que l'ordre no s'alterés, vegent-s'hi nombroses forces de la guardia civil i seguretat, consequencia de certes excitacions i amenaces dels companys dels processats.

No hi ha hagut cap incident.

A la plasseta de Sepúlveda, un subjecte, veí de la Ronda de Sant Pau, trobà a un altre que viu al de Sant Antoni i li demanà explicacions de per què l'havía anat desacreditant entre els amics.

Les explicacions no'l devien convèncer gaire, per quant ha ficat mà a l'infern, s'ha tret una navaja i hauría fet un estropici, a no interposar-s'hi uns transeunts i un municipal qui ha desarmat a l'agressor i l'ha posat a disposició del jutge.

— En els cines Diorama i Kursaal, la pel·lícola joia d'art «Del Pesebre a la Cruz» o Jesús de Nazareth. Estrena el 9 de juny.

— A les carreres de Yvernon (Suiça), en la que han près part les importants marques Martini, Schneider, Mors i altres, ha sigut classificat en primer lloc, en la categoría de professionals, un cotxe de sèrie Hispano-Suiça, tipu Alfons XIII, allargat.

El diumenge passat se celebrà, al Park Güell, la festa infantil organitzada per la Federació Femenina contra la tuberculosi per a solemnitzar la benedicció de la seva bandera.

La pluja desllui la festa que hauría resultat agradabilíssima i molt concorreguda, car a l'hora de començar eren moltes les families distingides que eren al Park.

Després de la elevació de bombes i d'un selecte concert, el doctor Gatell va beneir la bandera que fou apadrinada pel governador civil i la seva senyora.

Després de la repartició de premis, la societat choral «Euterpe» cantà selectes composicions.

— Una cullerada de Carn Líquida del doctor Valdès García equival a 250 grams de la millor carn; calculi's la gran quantitat d'aliment que s'ingereix en tan insignificant volum.

La secció permanent de relació i treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria, celebrarà Junta general ordinaria demà, dimecres, a dos quarts d'onze de la nit.

El Centre de fusters matriculats celebrarà reunió general demà, dimecres, a les tres de la tarda, l'Iris Park.

Hem rebut l'últim número de la revista «El Cine».

— Calçat Subur. Boquería, 32. Sens rival en qualitat i en baratura.

Seguint la tanda d'excursions pedagògiques que ja porta realitzades el Col·legi de Sant Jordi visitarà el dijous vinent la població de Gelida, tenint per objecte principal el visitar la tan antiga com acreditada fàbrica de paper «Guarro», havent ofert són propietari tota mena de facilitats a fi de que'ls novells excursionistes treguin el degut profit que's proposa llur director, el senyor Flos i Calcat, a l'inculcar aquesta mena d'ensenyança de caràcter positiu i pràctic.

La Societat Barcelonina de Oto-Rino-Laringología celebrarà avui, dimars, sessió científica, en la qual disertarà el doctor don Joan Santina.

L'Habilitat dels mestres nacionals del partit de Barcelona pagarà'ls habers de maig avui i demà, de cinc a set, en el local de costum.

Embarcaràn en el vapor «Infanta Isabel», per a posar-se al davant del gran Asil de vellets de Santa Fè (República Argentina), la mare Candelaria Turmí, G. Remei Abadal, G. Joaquima i G. Rosa (catalanes) i G. Florentina (vasca), totes elles Carmelites Descalces de la Casa Central del carrer de Montseny de l'antiga barriada de Gracia.

L'Associació Escolar Artística ha inaugurat les classes de dibuix del natural, seguint oberta la matrícula de set a nou.

S'admeten obres per a l'Exposició de Tarragona fins al 15 del present.

Els tipògrafs vaguistes Cremades i Yuste, detinguts per exercir coaccions el passat dissapte, han sigut posats en llibertat.

Mal d'aquest sigle

Vivim en plena febre de negocis; el lema dels temps moderns és viure una superactivitat impossible que desgasta l'organisme, engendra la debilitat de totes les funcioons; el desgast del sistema nerviós produeix el desequilibri dels nervis, que ocasiona la pèrdua de la sòn, mal de cap al menor treball del cervell, tremolor de les mans, debilitat als peus, insomnis, somnis pesats, amb pèrdua de la gana i de l'alegría, que condueix fatalment al decaiment moral, la hipocondría i la tristesa.

Les males digestions i la debilitat nerviosa cada dia en aument per alta enervació, que hem prodigat; el SURMENAGE ens ha conduit a la NEURASTENIA, malaltía que fa estragos en aquest sigle. Unes ampolles d'Aixarop de HIPOFOSFITS SALUT basten per a evitar-la o curar-la.—Vintidós anys de maravellosos resultats.

Si s'ofereix algún similar, rebutgi's; la oferta és interessada.

HISPANO-SUIZA

Agent exclusiu

Vallet i Fiol, S. en C.

Provença, 165 i 169

Borsa

Cambis facilitats per la Casa
J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 3 juny.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 %, Interior fi mes	81'10	81'07	81'07 d
Ac. F.-C. N. d'Espanya fi mes	104'30	104'20	104'20 o
Ac. F.-C. Alacant fi mes	102'40	102'25	102'25 o
Ac. F.-C. Andalusos fi mes	68'30	68'	68' d

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	8'15	per 100
Isabel	11'15	»
Unces y mitges unces	8'15	»
Quarta d'unça	7'65	»
Octaus y 1-16 d'unça	6'15	»
Franchs	8'40	»
Lliures	27'15	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 %, dany	6'91 d.
Londres 90 dies	27'41 p.
» xech	8'70 p.
Paris xech	

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 %, Interior fi de mes				
» » ctat. s. A.	84'70	84'60		
» » » s. B.	81'85	82'		
» » » s. C.	81'90			
» » » s. D.	81'35	81'66		
» » » G y H.	8'	86'25		
Amort. 5 %, fi de mes				
» » ctat. s. A.	100'50			
» » » s. B.	100'25			
» » » s. C.	100'15	100'25		
Amort. 4 %, fi de mes				
» » » s. A.	91'25			
» » » s. B	91'75			
» » » s. D.	91'75			
Tit. Dte. Mn. 1903-04-05				
Tit. Dte. Mn. 1906 (4½ %)	95'25	94'67	95'	95'25
» » » 1907 (4½ %)			95'	95'25
» » » 1910—D.			92'75	93'25
» » » 1912—B.			92'75	93'25
» » » 1912—F.			91'75	92'25
Tit. Dte. Mn. Abril 1907				
Ensanxe (4½ %)	95'			
» » Refr. 1908	92'65		92'35	92'65
Tit. Dte. Mn. de Sarrià			99'75	99'75

Emp. Dip. Prov. (4½ %)	100'	100'50
Port Melilla-Chafar. (6 %)	105'50	106'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'40.

4 per 100 Interior comptat	80'85
4 per 100 » fi mes	80'35
% Interior fi pròxim	
Amortisable 5 per 100	100'05
Banch d'Espanya	459'50
Arrendataria de tabacs	293'
Societat general Sucrera.—Obligacions	
» » » Acc. preferides	39'50
» » » Acc. ordinaries	
Franchs	108'45
Lliures	27'36
Banch Espanyol Rio Plata	469'50

Darrera hora

Telegrama de les 4'40.

4 per 100 Interior fi mes	80'88
4 per 100 » fi pròxim	
Ac. F-C. Rios fi mes	469'75

Borsa de Paris

Telegrama de les 3'08

4 per 100 Interior Espanyol	
4 per 100 Exterior	90'22
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	478'
Accions Ferro-carril d'Alacant	469'
Accions Ferro-carrils Andalusos	311'
Banch Espanyol Rio Plata	431'
Renda Russa 4 per 100	91'30

Cambis de la tarda

A dos quarts de sis

	Operacions	Queda
4 %, Interior fi mes	80'91	80'93 p
Ac. F-C. N. Espanya fi mes	104'15	104'15 p
Ac. F-C. Alacant fi mes	102'10	102'10 d
Ac. F-C. Andalusos fi mes		67'70 p

Cambis facilitats
pel Banch de Prèstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison	100'75
» » Baltimore	99'50
» » Chesapeake	65'
» » Union Pacific	148'37
» » Missouri Kansas	20'37
Trust del Acer	60'75

Borsa de Londres

Londres, 2.

Consolidats anglesos 2½ per 100	74'
Uruguay 3½ per 100	71'50
Renda japonesa 4 per 100	80'25
Renda russa 5 per 100	102'
Venesuela 3 per 100	60'
Colombia 3 per 100	49'50
Sant Salvador 6 per 100	98'25
Nicaragua	83'

Les sessions d'avui

Aquest matí el Borsí tanca: Interior 81'07 diner, Norts 104'20 operacions, Alacants 102'25 operacions i Andalusos 68 diner.

De la tanca d'ahir a les cinc an aquesta se baixa 0'05 de Interior, 0'15 de Norts, 0'10 de Alacants i 0'30 de Andalusos.

— De Madrid, del Banc, rebem: Interior 81'02. De Borsa, repetit, 81'02, i 80'97.

Aquí obre l'Interior a 81'05, millora a 81'07, cau a 80'90 i tanca amb diner a 80'97.

Paris envía: Exterior 89'95, 90'05 i 90'20; Norts 478 i 479; Alacants 468, 467 i 468; Andalusos 311, 312 i 313 i Plates 431.

Aquí s'obre de Norts a 104'15, se fa 104'20, se cau a 104'10, se puja a 104'30, i se tanca amb paper a 104'20.

De Alacants s'obre a 101'10, se puja a 101'30, se baixa a 101'15 i s'hi tanca amb operacions.

Obren a 67'90 els Andalusos i tanquen a 68'05.

Se cotisen de tanca: Orenses a 28'65.

Municipis, comptat, 95 enters.

Francs i lliures: 8'70 i 27'41.

Madrid segueix enviant: 80'92, 95, 92 i 90.

— A les cinc el Borsí tanca: Interior 80'92 paper, Norts 104'15 paper, Alacants 102'10 diner i Andalusos 67'70 paper.

De la tanca d'aquest matí an aquesta se baixa: 0'15 de Interior i Alacants, 0'05 de Norts i 0'30 de Andalusos.

Coneixem de Madrid: francs 8'45, lliures 27'36, Plates 468'50 i darrer de Renda 80'87.

Paris tanca: Exterior 90'22, Norts 478, Alacants 469, Andalusos 311 i Plates 431.

Es 0'37 més d'Exterior, 1 franc més de Alacants, 2 menys de Andalusos i sense variació de Norts i Plates.

La paritat amb francs a 8'60 demostra que estem sobre canvi: 0'33 de Norts, 0'24 de Alacants i 0'18 de Andalusos. Les Plates surten a 93'61.

Tanquen les rendes a Paris: 0'20 més la francesa, 85'55; com ahir la russa del 906, 102'40; 0'05 més la del 909, 99'90; 0'10 menys la del Brasil, 79'50; 0'02 més la turca, 86'87, i 0'90 més la Serbia, 82'40.

Tanquen les mines: 9 francs menys Rio Tinto, 1,887; 1 menys Mount Elliott, 129, i 4 menys de Beers, 540.

Com ahir Rand-mines, 166, i Goldfields, 66.

Els Fosfats avencen 1 franc, 451, i el perd el Central Mexicà, 231.

No varien ni el Nacional Mexicà, 101, ni l'Espanyol de Cuba, 458.

Rebley.

Municipi

Felicitacions al Sr. Rosés

L'Ateneu Regionalista de Poblet li ha enviat la comunicació sseguent:

«La Junta Directiva, en representació d'aquesst Ateneu, en sessió celebrada avui, acorda,, per unanimitat, felicitar-lo xardorosament i fer seva l'actitut que ha adoptat vostè en l'assumpte del senyor Olivella, i alentar-lo per a que perseveri en la campanya de moralització de que tan necessitada's troba la corporació municipal de la que vostè tan dignament en forma part.

Deu guardi la vida de vostè molts anys.

Barcelona, 30 de maig de 1913.—El president, Josep Escolà; el secretari (vis) Enric Suàrez Roca.

Sr. D. Gaspar Rosés i Arús.

La comissió de Reforma s'ocupà en el projecte de construcció d'un escorxador nou i dipòsit de bestiar, i resolgué nomenar en la sessió vinenta una ponencia que cuidi d'aquest punt.

També tractà de la petició de publicar les actes i documents de la comissió d'aigües, i acordà deixar ben sentat que lo que acordà l'Ajuntament és publicar els discursos.

Acordà donar vista a la Junta de Belles Arts del projecte d'acabament de les naus del Museu d'Art decoratiu.

Acordà, ademés, deixar obert el carrer Ample, en el troç ocupat pel solar de Correus.

Per ausencia del senyor Pich, que és a Madrid, s'ha encarregat el senyor Marial de la tinencia del districte VIII.

El senyor Nolla s'ha encarregat de la del IX, per dimissió del senyor Rosés.

S'ha fet una subasta per adquirir plaques esmaltades de numeració de les cases de l'Ensanxe.

Ha sigut adjudicada per 2,500 pessetes, essent el preu patró, 2,568.

El president de la «Societat d'aussilis mutus entre'ls sorts-muts de Catalunya» senyor Petit i Ros, ha presentat una instancia demanant que siguin organitzades una colonia estiuenca de nois sorts-muts i una de noies.

El quarteret municipal de can Tunis serà canviat del lloc que ara ocupa al núm. 35 de la carretera.

L'Associació de propietaris de la dreta del passeig de Sant Joan contribuirà amb 1.500 ptes. a lo que costi modificar la rasant de la Granvía i carrer d'Aragó, en sa confluencia amb el de Marina, a l'objecte de poder utilitzar per al trànsit rodat el pont fet sobre la línia del ferrocarril en aquell punt.

Un cop l'Ajuntament hagi acordat fer l'obra, les brigades se posaràn dessseguida a aixecar el nivell del carrer de Marina fins a dit pont.

El president de la comissió d'Hisenda ha indicat a la de Foment la conveniencia de que no sigui desmontat el mercat vell de Sans, fins i a tant que s'acordi lo contrari.

El director interí de jardins ha enviat a Foment una relació dels perjudicis que ha fet la empresa del Saturn a les plantacions del Parc, i lo que valen els danys.

Al mateix temps s'ha rebut una comunicació de dita empresa demanant permís per a fixar els dimars el preu d'entrada a 60 cèntims, a fi de poder sufragar una colonia escolar.

El director de la Higiene Urbana ha denunciat que'l rec que ve de la Cequia Comtal i passa pels carrers den Pere IV i Lull, és un cau d'infecció i un perill contra la salut pública.

Ha sigut enviat pel governador a informe de l'Ajuntament un projecte de tramvía desde la Rambla de Catalunya a Pedralbes.

La secció de U. i O. ha proposat posar barreres al lloc perillós del Carmel, conegut pel «Salt de les Bruixes», a fi d'evitar possibles desgracies.

Uns veins i propietaris del carrer den Torrijos han anat a l'Alcaldía a demanar que sigui empedrat el troç entre la Travessera i la plaça de Sant Joan.

El senyor Collaso tracta de reorganitzar el cos d'alcaldes de barri.

Els voluntaris d'Africa han demanat permís per a poder anar a Capellades, on diuen que s'hi hà d'inaugurar un bust den Prim.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Oposicions a notaries

Madrid, 3, 12'30 matinada.

El comte de Romanones ha posat a la firma del Rei un decret convocant a oposicions a notaríes en els districtes notarials.

Al seu judici queda aixís solucionat el plet de les notaríes.

La causa del regicidi

Per a la vista de la causa contra en Sancho proposa el fiscal com pèrits mèdits, per a que informin davant del tribunal, a don Cebria Moreno i a don Julià Fuentes.

La defensa ha proposat 15 metges per a que informin respecte a la malaltía del processat, però la Sala ha resolt que no s'escoltin més de tres elegits lliurement pel defensor dels de la llista acompanyada.

Els tres primers que en aquesta figuren son, Nicolau Achucarro, Jeroni Galiano i Ricard Franco.

La Sala ha disposat que la prova pericial s'adicioni amb els doctors Josep María Laredo del Valle, Joaquim Sagarra i Josep Palancar.

El fiscal proposa 29 testimonis. La defensa ne proposa únicament quatre. Alguns d'ells son de Barcelona i podràn fer el viatge per compte de l'Estat

Govern civil

De policia

El governador ha imposat al delegat de la secció quinta don Celestí Ortiz, una suspensió d'empleu i sou per cinc dies, per manques al servei.

Per darrera vegada

El governador ha imposat una multa de 50 pessetes a una coupletista de la Gran Peña, per faltes a la moral.

A l'empresari de l'esmentat concert n'hi ha imposat una de 500 pessetes per a veure si d'aquesta manera vigila més a les seves «artistes», advertint-li de pas que de repetir-se cap acte de la índole que han motivat les referides multes, s'ordenarà el tancament del local.

La vaga dels agricultors

Ahir nit el governador va manifestar als periodistes, que la vaga dels agricultors no revestirà gran interès.

Els tipògrafs

Ahir matí se va celebrar l'anunciat miting dels vaguistes tipògrafs, acordant la continuació de la vaga fins que siguin acceptades pels patrons les bases que tenen presentades.

Qüestions obreres

Aquest matí han conferenciat amb el senyor Sànchez Anido una comissió del gremi de barbers, el president de la Unió patronal de Tipògrafs, una comissió de patrons agricultors i els senyors Caralt i Companyía.

El governador ha dit als periodistes que les impresions rebudes en les mentades entrevistes no oferien cap novetats.

Els patrons barbers han manifestat desitjos d'entrevistar-se amb els obrers per a buscar una solució al conflicte del descans setmanal.

—La vaga dels agricultors segueix com ahir. El nombre de vaguistes no arriba a un cinquanta per cent.

—El president de la Societat Patronal de Tipògrafs ha repetit que'ls patrons no podràn transigir amb la base dels obrers que es refereix a la modificació de jornada.

—Els senyors Caralt i Comp.ª li han dit que en la seva fàbrica s'havía restablert la normalitat, entrant tots els obrers al treball.

Lladres infants

Han sigut conduits al jutjat Bernarda Mercedes Sanchez, de 14 anys d'edat, i Joan Bestango, de 15 anys, per haver robat 1 600 pessetes a Eugeni Martín.

Visites

Han estat a visitar al senyor Sanchez Anido al marquès de Julià, la junta de senyores del Centre de Sant Antoni de Pàdua el diputat provincial senyor Micó i don Eusebi Corominas.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.on TIRATGE

Sessió de l'Ajuntament

Amb aquell retraç a que ens té acostumat l'alcalde actual, comença la sessió a les 5'50.

S'aprova l'acta de l'anterior.

La dimissió del Sr. Rosés

Se dona compte de la dimissió del càrrec de tinent alcalde presentada pel senyor Rosés.

Aquest regidor manifesta que reitera la dimissió no havent canviat les circumstancies que l'obligaren a presentar-la.

S'acorda acceptar la dimissió.

El senyor Ricart, que té un discurset preparat, va a parlar de l'acord de la comissió de Hisenda sobre la dimissió del senyor Rosés, acord que ja coneix el lector, però l'alcalde li detura els passos, dient-li que quan sigui l'hora de mocions, ja l'avisarà.

Segueix la sessió.

EL TEMPS.—Amb el vent de mitjorn han tornat els díes serens com el d'avui.

Les darreres plujes han refrescat de una manera notable l'ambient calorós dels darrers dies de maig.

El baròmetre sembla afiançar-se cap al bon temps.

Termòmetre dins de ciutat, a les set del matí, 14 centígraus: a migdía, 20. Baròmetre, 764'5.

(PER TELEFON)

Per la Mancomunitat

Desde primera hora han acudit a la Alta Cambra molts senadors, esperant el debat sobre el projecte de Mancomunitats i la declaració que sobre aquest assumpte havía de fer el comte de Romanones.

El senyor Junoy ha conferenciat a primera hora amb els presidents de la Cambra i del Consell per a fixar la norma d'aquest debat.

En la secció primera del Senat s'ha reunit la comissió que entén en el projecte d'admissions temporals de teixits crús de cotó, acordant retirar el dictamen, per a estudiar-lo millor, en vista de les reclamacions rebudes en aquest sentit.

El senyor Allende Salazar, com president de la Comissió, ha manifestat al sortir de la reunió que faría pública aquesta decisió a la sessió d'aquesta tarda de l'Alta Cambra.

Espanya al Marroc

El ministre de la Guerra ha rebut el següent telegrama del comissari de Tànger:

«El telegrama de «Le Journal» està escrit en termes que acusen desconeixement i mala fè perque és inexacte que existeixi la situació de gravètat i irregularitat que'l telegrama acusa.

He donat compte al Govern de les agressions sofertes i he adoptat mides de rigorosa vigilancia.

També és fals que les kàbiles pul·lulin en actitut hostil ni que hagin arribat al campament ni desertat cap soldat del tabor, ni robat bestiar.

El funcionament dels serveis és normal.

També és inexacte que'l general Primo de Rivera i jo hàgim tingut desacord. No ho hauría consentit la disciplina.

En resúm: el telegrama de «Le Journal» és fals.

La situació a Tetuàn per ara és normal.

Puc assegurar que qualsevol incident el comunicaré al Govern.»

Rectificació

El ministre de la Guerra ha desmentit que celebrés cap conferencia amb el president del Tribunal Suprem, senyor Aldecoa, referent a la competencia de jurisdiccions per lo que afecta al sumari que se segueix contra el capità Sànchez.

D'una vaga

Com que la situació de la vaga dels obrers del ferrocarril de Zafra a Huelva segueix sense resoldre's, ha celebrat una conferencia el director d'Obres públiques amb l'enginyer quefe de la quarta divisió, de ferrocarrils, per a estudiar la manera de resoldre la petició que fan els obrers.

El ministeri del Treball

Aquesta tarda se reunirà en el Congrés la subcomissió d'Hisenda i començarà a estudiar el projecte de llei creant el ministeri del Treball per a donar dictamen.

Com que's desitja que s'aprovi aviat la subcomissió farà aquest estudi, encara que detingut, lo més aviat possible.

Les oposicions a Notaríes

Madrid, 3, 4'15 tarda.

El comte de Romanones ha manifestat aquesta tarda que encara no està firmat el Decret sobre les oposicions a Notaríes, per haver sorgit algunes dificultats, però, com aquestes són ja bon xic arranjades, pot donar-se per segur que's firmarà demà, enviant-se a les Audiencies les oportunes instruccions per a que's celebrin les oposicions en els districtes notarials.

Del procés del capità

El nou jutjat de la Latina ha procedit avui a un altre careig, en presons militars, entre'l capità Sanchez i la seva filla María Lluïsa.

Aquesta fou trasladada desde la presó de dònes a presons militars en un cotxe de lloguer.

La diligencia ha durat més de dues hores i de les impressions recullides se dedueix que'l capità continúa negant obstinadament que ell sigui l'autor de la mort den Jalon.

María Lluïsa s'ha ratificat en les seves declaracions.

Quan estava celebrant el careig entre el capità i la seva filla María Lluïsa han arribat a presons militars Manolita Sanchez (l'altra filla del capità) i el vell Lluis Buig. Anaven, no cridats pel jurge ni amb el propòsit de veure al capità, sinó a preguntar les senyes de un senyor al director de les presons.

A l'enterar-se de que s'estava celebrant el careig s'han retirat.

En el carrer els fotògrafs han enfocat a Manolita, que al principi resistía, però al fi ha accedit a deixar-se fotografiar. Per cert que després, rodejada pels periodistes, acabà per lamentar-se de que l'havíen tret malament.

A la 1'15 ha sortit María Lluïsa de presons militars. Vestía trajo negre, sense rès al cap.

Darrera d'ella hi anava el quefe de la brigada d'investigació senyor Fernandez Luna.

María Lluïsa al veure'ls fotògrafs s'ha ficat precipitadament en el cotxe. El públic ha seguit darrera d'aquest per a veure a María Lluïsa per les finestres.

A l'arribar el cotxe a la porta de la presó de dònes, un grupu d'aquestes ha increpat a María Lluïsa, vegent-se obligada la policía a disoldre'l grupu.

Senat

Madrid 3, 4'15 tarda.

Amb gran concorrencia als escons i tribunes obre la sessió el senyor Montero Rios a les quatre menys vint minuts.

Ocupen el banc blau el comte de Romonones i el ministre d'Estat.

S'aprova l'acta.

El senyor ALLENDE SALAZAR, com a president de la comissió del projecte d'admissió temporal de teixits crús de cotó s'aixeca per a retirar el dictàmen a fi d'estudiar-lo amb tot deteniment.

El senyor PEREZ CABALLERO s'ocupa de les noticies que la premsa francesa ve reproduint sobre pròxims successos en la nostra zona del Marroc, i demana al Govern explicacions d'aquestes noticies per a dilucidar si son o no exactes.

El ministre d'ESTAT li contesta dient que aquest problema s'ha de debatre ampliament en ambdues Cambres i allavors tindrà ocasió de contestar amb tot genre de detalls.

Afegeix, referint-se al telegrama de «Le Journal», que creu és una exageració del periòdic francès, car el Govern, que presta gran atenció an aquest problema, telegrafià al nostre alt comissari a Tetuàn preguntant-li lo que hi hagués de veritat en això i el general Alfau s'ha apressat a contestar amb el telegrama oficial que ja havem trasmès i que llegeix a la Cambra. Per lo tant les noticies del periòdic francès son falses, com també les que sobre lo mateix han acullit alguns periòdics espanyols.

Congrés

Madrid, 3, 4'15 tarda.

Les tribunes presenten el mateix esplèndid aspecte que en tardes anteriors.

En els escons hi hà menys concorrencia de diputats.

A les 3'20 declara oberta la sessió el senyor Villanueva, trobant-se en el banc blau els ministres de Marina, Instrucció, Governació i Foment.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Precs i preguntes. — El senyor ARGUELLES formula un prec d'interès local.

El ministre d'INSTRUCCIO contesta al prec i altres que en tardes anteriors li han dirigit varis diputats. Aprofita la ocasió per a dirigir un salud a la Cambra per ésser la primera vegada que parla en ella com a ministre. (Les paraules del senyor López Muñoz són aplaudides per la majoría).

A tots els diputats que li han fet precs ofereix complaure'ls. Entre aquestes ofertes hi hà la de portar a la Cambra l'expedient sobre el famós quadre de Van-der-Goes.

El senyor SENANTE reprodueix el prec que va formular en l'anterior llegislatura per a que vinguin a la Cambra els expedients relatius al canvi de règim a les escoles normals de Osca i Balears.

També reprodueix l'anunci de una interpel·lació sobre ensenyança en general.

Madrid, 3, 5'15 tarda.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA ofereix portar l'expedient i accepta la interpel·lació.

El senyor ORTEGA I GASSET diu que desitjaría que amb l'expedient relatiu a la venda del quadre den Van der Goes vingués tota la documentació existent, inclòs la fotografía de la carta del comte de Romanones en la que's diu que'l quadre no's pot vendre.

El senyor SEOANE insisteix en el seu prec sobre llicencies a catedràtics i sobre llibres de text, expressant-se en termes d'un humorisme que provoca rialles de la Cambra.

El senyor LOPEZ MUNOZ li dona la raó.

Se renua el debat polític.

El senyor SOLDEVILLA parla per al·lusions.

Se refereix al discurs d'ahir del senyor Dato, advertint que entre lo dit per aquest i lo consignat en el llibre «El año político», de que és autor l'orador, no hi hà incompatibilitat.

Recorda lo que va dir tota la premsa amb motiu de la crisi de 1909, sobre la explicació que va donar el senyor Moret, per a senyalar fins aon era cert lo que's deia en la nota del senyor Maura i es vegés quina era la negativa d'aussili dels lliberals al govern conservador.

El senyor DATO insisteix en lo que va dir ahir, sobre les conferencies que amb ell varen celebrar els senyors Moret, Gasset i Romanones.

Repeteix que'l Rei va ensenyar al senyor Moret la nota del senyor Maura abans d'encarregar-li la formació de Gabinet, i el senyor Moret no la va rectificar, perque en tal cas el Rei hauría cridat novament al senyor Maura.

Ademés, diu que'l senyor Moret ni abans ni després de la crisi va concretar a quins projectes se refería la negativa d'aussili.

El senyor SOLDEVILLA rectifica breument.

El senyor RUIZ DE GRIJALBA parla com a president de la Joventut Lliberal.

Diu que parla en nom de tots els qui callen per una mal entesa disciplina, dels qui estàn silenciosos, tan silenciosos com els senyors Dato i Besada al sentir al senyor Maura. Ademés parla en nom dels homes de 30 anys, de la joventut que cada dia demana menys política d'homes i més política d'idees.

Abans que tot—diu—tenim de ser espanyols. Volem la creació d'escoles per a fer ciutadans; que no siguin escoles sense Déu, sense pàtria i sense Rei, però tampoc escoles en que no més s'ensenyi Catacisme.

Se dirigeix al Govern i diu que s'ha d'acabar amb el nepotisme per a que no's pugui dir que els càrrecs se concedeixen per ordre genealògic. (Rialles). L'article 15 de la Constitució diu que els càrrecs se donaràn als espanyols segons la seva capacitat, però no segons la dels seus avant-passats, com sembla que's tracta de fer amb la cartera de Gracia i Justicia. (Més rialles).

Ha començat la discussió del projecte de Mancomunitats.

Madrid, 3, 6'15 tarda.

Al Senat ha començat aquesta tarda la discussió del projecte de Mancomunitats.

El comte de Romanones ha fet la declaració prèvia anunciada, que consisteix, en síntesis, en demanar als seus amics que votin el projecte, però deixant en llibertat d'acció als que tinguin compromisos contrets o opinin contra el projecte, ja que aquest no és programa del partit, sinó del Govern.

El senyor Gullon s'ha felicitat d'aquesta actitut del quefe del Govern.

Seguidament el marquès de Santa María ha començat a consumir el primer torn contra la totalitat.

D'ORIENT

La conferencia balkànica

París, 3, 10'45 matí.—«L'Excelsior» en un despatx de Sofía, diu que probablement serà escullida la ciutat de Sant Petersburg com lloc de reunió de la futura conferencia dels Estats aliats.—Havas.

Serbia i Bulgaria

París, 11'30 matí.—«Le Matin» publica un telegrama de Belgrado dient que està assegurat l'arranjament pacífic del conflicte serbo-búlgar.—Havas

Estranger

D'ITALIA

Audiencia

París, 3, 10'40 matí.—«L'Eclair» publica un despatx de Roma donant compte de que el Papa va rebre ahir a la tarda a l'embaixador d'Espanya i la seva familia.—Havas.

Revista comercial estrangera

(DEL NOSTRE SERVEI PARTICULAR)

Adobs azotats

Nitrat de sosa (15 1|2 a 16 °|ₒ d'azot). A Marsella se cotisa a 27'00 francs els 100 kilos. — Sulfat d'amoniac (20 a 21 °|ₒ de azot). A Marsella se cotisa a 34 i 35 francs els 100 kilos.—Nitrat de cals (13 °|ₒ d'azot). A Marsella se cotisa de 23'75 francs els 100 kilos. — Cianamida (15 °|ₒ d'azot). A Marsella se cotisa a 23'50 francs els 100 kilos.

Adobs potàsics

Kainita (12|4 °|ₒ de potasa pura). A Stassfurt se cotisa a 3'15 francs els 100 kilos.—Clorur de potasi (fa 80 °|ₒ de potasi). A Stassfurt se cotisa a 18'05 francs els 100 kilos. — Sulfat de potasa (fa 90 °|ₒ de sulfat). A Stassfurt se cotisa a 21'65 francs els 100 kilos.

Adobs manganosos

Carbonat de manganesi (15 °|ₒ de manganesi, metall). A París se cotisa a 15 francs els 100 kilos. — Cals manganèsica (15 °|ₒ de manganesi, metall). A París se cotisa a 15 fr. els 100 kilos.

Fosfats

Se cotisen a Somme i Oise:

dosant 14|16	d'àcid fosfòrich	a 22	fr.	100 k.
» 16|18	»	a 23	»	»
» 18|20	»	a 25	»	»
» 20|22	»	a 27	»	»

Superfosfats

Se cotisen per unitat d'àcid fosfòric:

A Bèlgica	a 0'00 a 0'32	francs.
A Línies Nort	a 0'37 a 0'40	»
A París	a 0'40 a	»
A Línies Est	a 0'39 a 0'41	»
A » Oest	a 0'38 a 0'39	»
A » Orleans	a 0'39 a 0'40	»
A » P. L. M.	a 0'38 a 0'40	»

Productes diversos

Sulfat de coure	a fcs. 57'00	els 100 kilos.	
» de ferro	a » 5'15	els	»
» de barita	a » 8'50	els	»
Sofre sublimat	a » 19'	els	»
» extra flor	a » 20'	els	»
» refinat candi	a » 16'25	els	»
» triturat	a » 13'75	els	»
Guano del Perú	a » 16'25	els	»
» de peix	a » 13'25	els	»

Metalls

Mercat de Londres:

Alumini	de 230'	a 237'50	fcs.	100 kilos.
Antimoni	de 77'50	a 82'50	»	»
Coure	de 171'25	a 212'50	»	»
Estany	de 545'62	a 555'	»	»
Ferro colat	de '	a '	»	»
Llauna	de '	a 17'82	»	caixa.
Mercuri	de 187'50	a '	»	ampolla.
Nickel	de '	a '	»	»
Plata	de '	a '	»	unça ang.
Platino	de '	a '	»	»
Plom	de 50'	a 50'62	»	100 kilos.
Zenc	de 58'12	a 63'12	»	»

Mercat de París:

Alumini	de 235'	a 750'	fcs.	els 100 k.
Antimoni	de 95'	a 120'	»	»
Coure	de 179'50	a 275'	»	»
Estany	de 580'	a 673'50	»	»
Ferro colat	de '	a '	»	»
Llauna	de 70'	a 133'	»	»
Mercuri	de '	a 7'50	»	el kilo.
Nickel	de 4'	a 7'25	»	»
Plata	de 101'50	a 103'50	»	»
Pianino	de 6,800	a 7'200	»	»
Plom	de 58'	a 58'50	»	100 kilos.
Zenc	de 66'75	a 72'50	»	»

Olis industrials

Mercat de Marsella:

Oli de llinosa, a 58'00 fr. els 100 kilos. — Oli de colza, a 70'00 fr. els 100 kilos. — Oli de cotó americà, a 87'00 fr. els 100 kilos. — Oli de cacauet, a 79'50 fr. els 100 kilos. — Oli de cascall, menca. — Olis minerals russos: refinat, a 32'50 fr.; blanc, 42'50; essencia, 45'50.

Cuiros i pells

Mercat d'Anvers:

Cuiros secs.—70 de Colombia, frescos, pèl curt, ben descarnats, de 8 kilos, a 205 fr.— 114 cuiros d'Abissinia, barrejats, prims, frescos i llisos, pèl curt, 4 kilos 300 grams, a 140 fr.

Cuiros salats. — 100 de bous de Fray-Bentos, pèl curt i mig pèl, bona força, ben despullats, de 20 a 25 kilos, a 122'50 fr.

Llanes

Mercats de Roubaix, Havre i Buenos Aires:

Havre: de 188'00 a 195'50 fr. els 100 kilos, amb bales de Buenos Aires. — Roubaix: De 6'10 a 6'25 fr. el kilo. — Anvers: De 5'87 a 6'17 francs el kilo.

Centre Cotoner de Barcelona

Telegrames oficials del 2 de juny 1913

LIVERPOOL	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	3.er Tel.	4.rt Tel.	Tanca
Disponible	6'61	0'00	0'00	6'57	0'00	0'00
Futurs						
Maig-Juny	6'37	6'38	6'33	6'38	0'00	6'42
Juny-Juliol	6'32	0'00	0'00	0'00	0'00	6'38
Juliol-Agost	6'31	6'30	6'29	6'29	6'29	6'36
Agost-Setbre.	6'22	6'20	0'00	0'00	0'20	6'27
Setbre-Otbre.	6'11	00'0	0'00	0'00	0'00	6'16
Otbre.-Nobre.	6'05	6'04	6'04	6'04	6'03	6'10
Nbre.-Dbre.	6'01	0'00	0'00	0'00	0'00	6'07
Dbre.-Janer.	6'00	0'00	0'00	0'00	0'00	6'02
Janer-Febrer.	6'00	N.	N.	N.	5'99	6'05
Febrer-Mars.	6'01	0'00	0'00	0'00	0'00	6'06
Mars-Abril	6'02	6'00	6'02	6'02	6'00	6'07
Abril-Maig	N.	0'00	0'00	0'00	0'00	6'08

Liverpool.— Vendes: 8.000 bales contra 7.000 l'any anterior.

JUMEL	Tanca anterior	Obertura	Tanca
Juliol	9'69	9'68	9'74
Novembre	9'52	N.	9'56

ALEXANDRIA	Apertura ahir	Apertura avui
Futurs		
Juliol	18'13	18'17
Novembre	18'03	18'05

NOVA YORK	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	11'80	—'—	—'—	11'80
Futurs				
Juliol	11'47	11'38	11'50	11'49
Agost	11'33	112'6	11'39	—'38
Setembre	11'11	—'—	—'—	11'20
Octubre	11'05	11'02	11'12	11'13
Desembre	11'06	—'—	—'—	11'13
Janer	11'02	11'97	11'07	11'08
Mars	11'12	—'—	—'—	11'18
Maig	—'—	—'—	—'—	—'—

NOVA ORLEANS	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	N.	—'—	—'—	12 5|16
Futurs				
Juliol	11'92	11'75	11'93	11'98
Agost	11'51	11'46	11'57	11'59
Setembre	11'32	—'—	—'—	11'39
Octubre	11'18	11'13	11'23	11'25
Desembre	11'17	—'—	—'—	11'24
Janer	—'—	—'—	—'—	—'—
Maig	—'—	—'—	—'—	—'—

Arribades als ports dels EE. UU. 25.000 bales en 1 dia contra 25.000 l'any anterior.

Espectacles

PALAU DE LA MUSICA CATALANA
ASSOCIACIÓ WAGNERIANA
ORFEÓ CATALÁ
CENTENARI WAGNER

Avui, dimars, a 1/4 de 10 del vespre

V i últim festival d'abonament

SIGFRID. «Cant de la forja». — Marxa fúnebre

PARCIVAL

Actes II i III complets.—Localitats: a taquilla.

TEATRE TÍVOLI Companyia de sarsuela i opereta Emili Duval i Julià Vivas.—Avui, dimars, gran reprise «La Generala».—En la present setmana: Estrena important: «El dominó lila», opereta en tres actes.

Teatre Novetats Companyia còmico-dramàtica del Teatre de la Comedia de Madrid.

Avui, dimars, nit, a un quart de deu. Primer: El graciós entremès «Solico en el mundo». Segón: Exit grandiós de la comedia en tres actes

La buena voluntad

Demà, dimecres, nit, a un quart de deu. 2.ª funció de moda. Primer: La comedia en un acte de gran exit «Sin palabras». Segón: La preciosíssima comedia en 3 actes d'èxit creixent

MADAME PEPITA

Dijous, gran estrena de la joguina còmica en tres actes

El Premio Nobel

Se despatxa a comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

Ultima setmana. Ultima que's projectarà la cèlebre pel·lícola

Quo Vadis?

VERITABLEMENT

PREUS ECONÓMICS

Butaca, 50 cts. - General, 25

Tarde, a les sis. - Nit, a tres quarts de deu

TEATRE CÓMIC

Demà, dimecres, a les nou. Estrena important,

LAS BAYADERAS

Primer: «El Nuevo Testamento». Segón: Estrena de la opereta en 3 actes, lletra arreglo de J. Arqués, música del Ohnesorg

LAS BAYADERAS

figurant en el repartiment Lluisa Rodriguez, Julia Gómez, Mercè Gay, Bergés, Gorgé, Pedrola, Castillo, Alcalá, Rosal, Ulivern, Bódals. — Dijous: gran matinée, a les quatre.— En preparació «Juegos de amor».

GRAN SALO KURSAAL

El Saló de recreu més fresc i còmode de Barcelona, el Cine predilecte de reunions familiars. — Tots els dies precioses estrenes. Programa incomparable.—Dimars i divendres, gran moda.

CINE PRINCEP ALFONS
abans Belliograff

Avui, dimars, dia de moda, grandiós programa. Estrena sensacional de la hermosa cinta de 1.000 metres

FELICIDAD PERDIDA

Estrena, «El hombre amarillo», 1.000 metres. «Los dos amores», 800 metres; «La propiedad asaltada», 800 metres; «La cita de Polidor», «Cargamento peligroso» i altres.

Ingressos de la Companyia de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i a Alacan

LÍNIES	Kilòms. en explotació	INGRESSOS desde'l 1 al 10 de maig: 1913 Ptes. Cènts.	1912 Ptes. Cènts.	Diferencia Ptes. Cts.	INGRESSOS desde'l 1 de janer al 10 de maig: 1913 Ptes. Cènts.	1912 Ptes. Cènts.	Diferenc Ptes.
Antiga xarxa.	2.945	2.417.774'37	2.427.678'99	— 9.904'62	32.329.085'31	32.559.832'36	— 230.737
Xarxa catalana.	719	987.650'76	972.126'33	+ 15.524'43	13.076.639'70	12.351.139'91	+ 725.490
Tota la xarxa.	3.664	3.405.425'13	3.399.805'29	+ 5.619'84	45.405.725'01	44.910.971'27	+ 494.753

Barcelona, 30 de maig de 1913.—P. El secretari del Comitè, *Felip Blanc.*

POLIORAMA

9, Rambla d'Estudis, 9

Cinematògraf artístic. Companyia de comedia López Alonso. — Avui, dimars, nit, a dos quarts de deu, solemnitat, 2 precioses obres, 2. 1 estrena. 1: «Los corridos» (un acte); LA TORRERICA, i estrena en aquest Saló de la comedia en un acte, de Vital Aza, «La Praviana». — Divendres, nit, colossal estrena. Detalls per programes. — El millor espectacle de Barcelona.

Saló Catalunya

Local còmode i ventilat, el més propi per a estiu.—Avui, programa extra:

6 ESTRENES, 6

«El último minuto» (600 metres), magnífic assumpte, Eclipse. «El clown, el turco y la bailadora»; «Los dos medallones» (Gaumont); «Maximino y el invitado»; «Pícara primavera»; «El bote de confitura». L'èxit alcançat amb les extraordinaries cintes «La bailarina» (1.000 metres), Gaumont, i «Una fuga por los aires» (1.000 metres), Nordisk, supera a tots els èxits; la primera és magnífica per la seva presentació i fotografia, i la segona desperta un viu interès, perque està presa la major part de la mateixa en un magnífic dirigible.

El dia 13 del corrent, una altra extraordinaria estrena de 2.500 metres.—Aviat:

Susagna Grandais

SATURNO PARK

El millor Parc amb els sports i atraccions més notables i grans del món, entre'ls quals hi figuren els monumentals Witching Waves, sport més volgut pels elegants públics de París i Londres, «Els Urals», model de montanyes russes de ferro construcció, les més emocionants i les de millor seguretat que hi ha a Europa.

Amenitzarà tarda i nit la notable banda del regiment d'Alcántara. Entrada de passeig, 10 cèts. Grandiós èxit del teatre-cine amb sorprenents pel·lícoles. Està molt pròxim a inaugurar-se el gran invent teatral mai vist a Espanya TANAGRA.

Nota: A instancies d'alguns assiduus concurrents al sport «Witching-Waves», aquesta Empresa, no obstant l'immens cost que en si porta dit sport, ha accedit a reformar els seus habituals preus en la forma següent:

Primera volta	0'50 ptes.
Voltes successives	0'25 »
Abonaments de 12 voltes	3 »

Turó Park

Obert tots els dies de quatre tarda a una ni

Banda militar, Tribu Orient, Atraccions, Caf Restaurant. Esplèndida il·luminació. Servei extraordinari del tren de Sarrià i tramvies.

Entrada 25 cèntims

Fantômas

¿Que significa això? Res... i tot. Doncs... ¿Qui és? ¿Qui és? Ningú... i, no obstant, algú. Però ¿Qui fa aquest algú? Fer por. Tan aviat és un personatge determinat com afecta la forma de dos sers humans a la vegada. Es un ser vivent, real, indiscutible, i, amb tot, impossible de compendre, impossible de precisar.

EXTREM ORIENT

en el TURÓ PARK (St. Gervasi)

Tribu Oriental habitada per homes, dones, nens músics, ballarines i animals d'Orient.—Obert tots els dies.

Frontó Comtal Avui nit, a un quart d'onze

Gran partit extraordinari.
Vermells: MACALA i LIZARRAGA.
Blaus: ANACABE i NAVARRETE.
Detalls per cartells.

Adobs Espinás

Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sant

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella

Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas

Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.

Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Avisos

La Reserva

AGENCIA MONDIAL de investigacions i assumptes secret-particulars. Vigilancia privada per experts DETECTIUS d'ambdós sexes. ¡Pesquices. Informacions. Oficines: FERNANDO, número 57, entressol.

IMPORTANT

Comanditari o capitalista amb 25 a 30 mil pessetes, se necessita per a explotar patents i industria molt lucrativa giro mensual 25 a 100 mil pessetes o més, benefici veritat 40 per 100. Tracte directe. Raó: J. S. apartat Correus, núm. 369.

Metge se necessita per a poble amb estació ferrocarril. — Plassa de Tarragona. Conducies en metàlic en 3.000 pessetes. Raó: carrer Princep de Viana, núm. 28. Impremta.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent -
DORMITORIS - SALONS
MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Carrer S. Pau, cantonada Mendizàbal

Venc en bon preu 1.535 metres terreny edificable, en el carrer d'Entenza, entre Aragó i Valencia. Informaràn: Passeig de Sant Joan, núm. 25, estanc.

Lloguers

En Aiguafreda (La Llovets), se lloguen cases-torres amoblades, al costat del bosc, amb abundant aigua viva, gran saló de reunions, billar, pista de patinar, etc., etc. Diputació, núm. 325, despatx. Telèfon 225.

Caseta amoblada per a llogar a Centelles, per a poca familia, preu econòmic. Raó: Urgell, 7, segón, primera.

Grans locals per a llogar, uns 1.400 metres quadrats, molt cèntrics i propis per a qualsevol industria, taller, fabricació, etc., etc. Se lloguen en conjunt o per quadres separades d'uns 350 metres quadrats cada una. Rahó: La Gran Urbe, Corts, 674, principal, segona.

Pisos per a llogar moderns i amb totes les comoditats de 50, 35 i 30 duros mensuals. Raó: «La Gran Urbe». Corts, 674, principal, segona.

Venc torre i bon jardí a Sant Gervasi. Raó: Montjuic del Bisbe, núm. 3, entressol, primera.

Arrendaments

Cotxera capaç per a sis cavalls i varis cotxes, s'arrenda, molt propia per a particulars. Habitació per a encarregat. Pot servir de garatge. Rahó: Carrer Corts, 674, pral. 2.ª - Telèfon 2.990.

LA EGIPCIA

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Central: PELAYO, 44 = Telèfon 1113

40 sucursals amb telèfon Únicament preu fixe

Per a curar-se el Dolor d'Estómac, les Indisposicions Intestinals o la Colerina prengui V. una culleradeta de café d'ALCOHOL de MENTA de

RICQUÈS

amb un got d'aigua amb sucre molt calenta

Exigiu el nom de RICQLÈS *a fi d'evitar les imitacions*

FORA de CONCURS Exp. Paris 1900, Bruxelles 1910
MEDALLA D'OR Exposició Barcelona 1888

¡70 ANYS D'ÉXIT!

ALCOOL DE MENTHE DE RICQLÈS

DE VENDA en totes les Farmacies, Drogueries i Perfumeries d'ESPANYA
Agents Generals: VICENS FERRER I COMP.ª BARCELONA

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat para curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures

Dipósits: Farmacia del autor: Girders, núm. 11. — Doctor Andreu. — L. Vilardot y Rambla de las Flors, número 1.

VERNET-LES-BAINS

PARADÍS DELS PIRINEUS

Aigües sulfuroses sòdiques (12° a 65°) — Per al Reumatisme, Neurosis, Vies respiratories (Tuberculosis exceptuada), malalties de la pell, convalecencies. Massatge dins l'aigua.

Hotels moderns, ascensors, electricitat, xalets i habitacions amoblades, Gran Casino, Teatre, Concerts, Balls, Jocs, Park immens.

Demani's informes o follet il·lustrat, gratuit, a la Direcció: **Etablissement de Vernet-les-Bains (Pyr. Or.)**

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago
ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infaliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia.* En tots els casos l'alivi és radical, y seguit a la **renovació complerta** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Además son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

Serveis de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE BUENOS AIRES

El dia 4 de juny, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga i el 7 de Cádiz, el vapor

Infanta Isabel de Borbon

directament per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA I MEXIC
(Servei del Mediterrani)

El dia 25 de maig, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga i el 30 de Cádiz, el vapor

Montevideo

directament per a Nova York, Habana, Veracruz i Puerto Mejico.

LINIA DE CUBA I MEXIC
(Servei del Nort d'Espanya)

El 17 de maig, sortirà de Bilbao, el 19 de Santander i el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament per a Habana, Veracruz i Tampico. Admet passatge i càrrega per a Costa-firme i Pacífic ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia.

Per a aquest servei regeixen rebaixes especials en passatges d'anada i tornada i també preus convencionals per a camarots de luxe.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El dia 10 de juny, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga i el 15 de Cádiz, el vapor

Buenos Aires

directament per a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes per a Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega per a Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamà y les companyies de navegació del Pacífic, per a quins ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. També càrrega per a Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y per a Cumaná, Carúpano y Trinitat ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El 28 de maig, sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vap

Legazpi

directament per a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El dia 2 de juny, sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant i el 7 de Cádiz, el vapor

C. de Cádiz

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament per a Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el dia 2, fent les escales de Canaries y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, als passatgers i als qui la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei.

També s'admet càrrega i s'expedeixen passatges per a tots el ports del mon, servits per linies regulars.

L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

Pera rebaixes a families, preus especials per camarots de luxe, rebaixes en passatges d'anada i tornada i demés informes que poden interessar al passatger, dirigir-se a les Agencies de la Companyía.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.— La Companyía fa rebaixes de 30 °|ₒ en els nòlits de diferents articles, d'acord amb les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEIS COMERCIALS.— La secció que d'aquest servei té establerta la Companyía, s'encarrega de treballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats i de la col·locació dels articles qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

EXTRAORDINARI A CUBA

Vapor Reina M.ª Cristina

Sortida de Bilbao i Santander el 11, de Gijón el 12, i de Coruña el 13.

Agents a Barcelona, Ripol i Companyía

Dormitori de Sant Francesc, 25, principal

GOTAS DIVINAS

OLI VEGETAL

4 O CINC GOTES usadas diariament durant el transcurs de sis o vuit dies son suficients per a tornar als cabells blancs o grisos son primitiu color, hagin sigut **Rossos, Castanys** o **Negres.** No taca ni embruta el cap, perque s'usa amb les mateixes mans com si fos qualsevol **oli de tocador.**

Estotx gran: 6 pessetes

Tot estotx que no sigui color GROC no es legítim.

Se ven en totes les perfumeries i drogueries. **Dipòsit general: J. Icart, Claris, 10, Barcelona.**

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell i també de llagues de les cames

LA PELL

MALS DE LES CAMES

Abans de la curació — Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacèutic i químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament meravellós.

Eczema, herpes, impetigos, acnes, granulades, prurigos, rojors, granulades, farinacies, sycosis de la barba, coissors, llagues varicoses i eczemas varicoses de les cames, acariosis.

Aquest meravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localitza'l mal com sobre la sang, que, després d'alguns dies, se troba transformada i purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, i no s'ha produit mai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament per als noys de tres anys fins a setze.

Acaba l'senyor RICHELET d'instalar dipòsits dels seus tractaments a totes les apotecaries i drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigir-se al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA.— Srs. Vicens Ferrer i C.ª, carrer Princesa, 1.—Fill de J. Vidal i Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66.—Srs. J. Uriach i C.ª, carrer Moncada, 20.—Sant Antoni Monegal, Portal del Angel, 11.—D. Joseph Segalà Estalella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec.—Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4. — Sr. Dalmau Oliveres, Passeig de l'Industria, 19.—Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer St. Ignasi Loyola, S. Sebastian.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

i tot lo que's necessita per a ferles

Antiga Casa. — T. COSTAS. — Palla, 13 i 15 pral.

UNGUENTO FREIXINET O DEL MILAGRO

NO DEMANEM DINERS

Gratuitament

i solament per fer un bé a la humanitat

Oferim la salut a tots aquells que pateixin de llagues, grans, floroncos, carbuncle, pústula maligna, paròtides, tumors linfàtics, tumors de les mames, panadís, accessos, escròfules, tumors sanguinis, tumors enquistats o llúpies, ferides incises, úlceres, tinya, perellons ulcerats, morenes, brians, durícies, ulls de poll, picades d'animals verinosos, contusions, cops i cremades, bubons, reumatisme, ferides de qualsevol classe que siguin, etc., etc.

No patiu més, proveu aquest remei i us convencereu de la seva bondat, 80 anys d'èxit creixent i el sobrenom de miraculós amb que l'ha honrat el mateix públic son proves inequívoques dels seus sorprenents efectes.

Una capseta de prova d'aquest excepcional producte serà donada (mentres ne quedin) a tota persona major d'edat que la demani a la casa Segala, Rbla. Flors, 14. Pot de venda, 1'50 pessetes.

MOLT IMPORTANT

(Marca registrada)

Per a tenyir els CABELLS BLANCS i que sia completament impossible conèixer que siguin tenyits, usi's, com a única perfecció per a tornar als cabells son veritable color natural,

L'Oli Vegetal Mexicà Perfumat

Premiat amb Grand Prix, Creus, Medalles d'or i Diplomes

No és necessari usar raspall, no té nitrat ni taca, hi ha proba el que s'usi amb les mateixes mans, i enterament igual que qualsevol oli de tocador. Els premis i diplomes estan tots legalitzats i a la vista del que se'n vulgui convèncer a casa de l'autor, PASSATGE DEL CRÈDIT, 2, PRINCIPAL. ¡ULL VIU! En tota capsa que no s'hi vegi la marca registrada i la firma de l'autor, FRANCISCO BELTRAMI, no és llegítim i això és molt important per a'l consumidor. Concessionari per a la regió de Catalunya: E. Sarrà, Ronda de Sant Pere, número 7.

PREU: 5 i 10 PESSETES

La seva fama és tan universal que's ven en totes les Perfumeries i Drogueries

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida. El preservatiu més eficàs de

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varises, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi els [illegible] que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y drogueries. Dipòsit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada